Ազգ
Azg
armenian daily
30 ՄԱՐՏ 2001 ՈՒՐԲԱԹ 58 (2262)

«ԼՂ բանակցությունները մտել են աշխարհաքաղաքական փակուղի»

«Գերմանական ձայն» ռադիոկայանը, անդրադառնալով Քոչարյան-Ալիեւ հանդիպումներին, կարծիք է հայտնում, թե ԼՂ շուրջ բանակցությունները մտել են աշխարհաքաղաքական փակուղի. «ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը միշտ եղել է այն պլատֆորմը, որի վրա խաղարկվել են լրիվ այլ խաղեր, որոնք Լեռնային Ղարաբաղի խնդրին ուղղակի առնչություն չեն ունեցել: ԱՄՆ-ը մասնակից դառնալով այս էթնիկ հակամարտությանը, հույսով է իրեն իրավունք վերապահել տարածելու իր քաղաքական, երեւի թե նաեւ ռազմական ազդեցությունն այս տարածաշրջանում: Ռուսաստանը ջանացել է բանակցություններին մասնակցելով հաստատել գլխավոր դերակատարի հավակնությունները, իսկ Ֆրանսիան, որին այս խնդրում աջակցում է Գերմանիան, փորձել է հաստատել տարածաշրջանում ինչ-որ եվրոպական ներկայության մասին: Այս պատճառով ԼՂ շուրջ ընթացող բոլոր բանակցությունները մտել են աշխարհաքաղաքական փակուղի»:

ԿԱՐԾԱՎՈՐՈՒՄ

Քիվեսթյան բանակցությունները չափազանց կարեւոր են, որովհետեւ տապալվելու են

Առավել կարեւոր է, թե հակամարտության կամ միջնորդ ո՞ր կողմն է տապալելու

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Ամենապայծառատես ուղեղն անգամ չի կարող երեւակայել, որ Ֆլորիդայում կայանալիք Քոչարյան-Ալիեւ բանակցությունները չեն տապալվելու: Անգամ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահները, որոնք դեմ առ դեմ նախորդ 15 հանդիպումներից յուրաքանչյուրից հետո խոսում էին «թեեւ փոքր, բայց առաջընթացի» մասին, ապրիլի 3-ին Քի Վեսթ կզգում սպասվող հանդիպման արդյունավետությունը հարցական տակ են դնում: Մասնավորապես ՀՀ նախագահը Երեւանի տնտեսագիտության ինստիտուտի ուսանողների հետ մի քանի օր առաջ տեղի ունեցած հանդիպման ժամանակ ասաց, թե երկու նախագահների երես առ երես հանդիպումների ռեսուրսներն սպառվել են կամ սպառման եզրին են. «Մենք քննարկել ենք բոլոր հնարավոր լուծումները, բոլոր հնարավոր տարբերակների կոմբինացիաները: Կարծում եմ, այս ֆորմատով առաջ շարժվելու ռեսուրսները չափազանց նվազել են: Կան հարցեր, որոնց շուրջ մենք ի վիճակի ենք Ադրբեջանի հետ ուղղակի պայմանավորվածություն ձեռք բերել: Բայց հարցեր էլ կան, որոնց վերաբերյալ մենք խսկապես ի վիճակի չենք պայմանավորվել: Կարծում եմ, Քի Վեսթի հանդիպումն ինչ-որ տեղ կլինի ասածս տրամաբանական ֆինալը»: Ադրբեջանի նախագահը բանակցություններից փոքր-ինչ սպասելիք ունենալու դեպքում Թուրքիայում չէր հայտարարի, թե «հայերը վերջնականապես լկտիացան», ապա Բաքվում «ես գիտեի, թե ինչ հակազդեցություն է լինելու եւ, նման հայտարարություն անելով գիտեի, թե ինչի եմ գնում գիտակցելով, որ նախագահին գուցե եւ չարժե ասել նման բան»:

Տես ♦ էջ 5

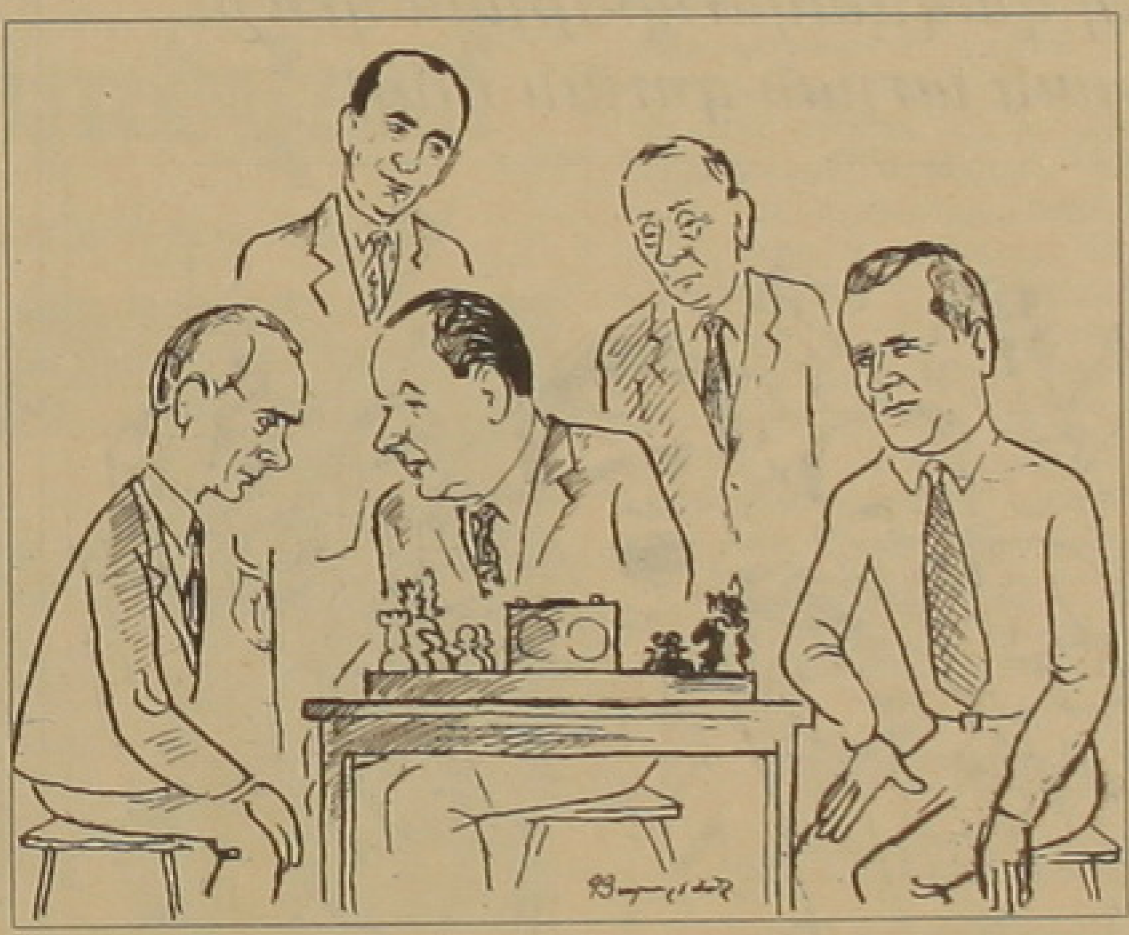

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

Իջեւանում բացվեց ՀՌԱԿ մասնաճյուղ

Մարտի 29-ին Իջեւանում բացվեց Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության մասնաճյուղը: Այդ կապակցությամբ մարզային կենտրոնում էին ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը, վարչության անդամներ Գառնիկ Հովակիմյանը եւ Գագիկ Վարդանյանը:

Իջեւանի կինոթատրոնի դահլիճում տեղի ունեցավ Ռուբեն Միրզախանյանի հանդիպումը տեղի բնակչության հետ: Իջեւանի եւ մարզի բնակիչները բազմաթիվ հարցեր ուղղեցին ՀՌԱԿ ատենապետին կուսակցության պատմության, գաղափարախոսության, Հայաստանի արտաքին եւ ներքին քաղաքականության խնդիրների նկատմամբ ռամկավար-ազատականների վերաբերմունքի մասին: Առանձնապես սահմանամերձ շրջանների բնակիչներին հետաքրքրում էր պատերազմական գործողությունների վերսկսման հնարավորությունը: Արծարծելով այդ հարցը, կուսակցության ղեկավարը նշեց, որ նման հնարավորությունը ներկա պահին անհավանական է, սակայն պատերազմի բացառման լավագույն երաշխիքը մարտունակ ազգային բանակն է, ռազմավարական հարաբերությունների զարգացումը Ռուսաստանի Դաշնության հետ, ինչպես նաեւ օտարերկրյա ներդրումների մեծացումը հանրապետության տնտեսության մեջ: Եթե առաջին երկու պարագաներում ակնհայտ են ձեռքբերումները, ապա ներդրումների ապահովման հարցում, ըստ ՀՌԱԿ ղեկավարի, անելիքները շատ են, որոնցից կարեւորագույնն օրենքի ուժով ներդրումների հուսալիության ապահովումն է հանրապետությունում:

Հանդիպումից հետո Ռուբեն Միրզախանյանը մի խումբ իջեւանցի ռամկավարների հանձնեց ՀՌԱԿ անդամատոմսեր, որոնք կուսակցության շարքերն էին ընդունվել դեռեւս դեկտեմբեր-հունվար ամիսներին: Ապա տեղի ունեցավ 37 տավուշցիների երդման արարողությունը: ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության ներկայացուցիչները շնորհավորեցին նորագիրներին, ցանկացան բեղմնավոր աշխատանք:

Նույն օրը ՀՌԱԿ ատենապետը հանդիպեց Տավուշի մարզպետ Արմեն Ղուլարյանի հետ: Զրույցի ընթացքում արծարծվեցին մարզի սոցիալ-տնտեսական եւ մշակութային իրավիճակին առնչվող հարցեր:

Պուտին-Ալիեւ հեռախոսազրույց

ՄՈՍԿՎԱ, 29 ՄԱՐՏԻ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այսօր կայացել է ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինի եւ Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի հեռախոսազրույցը:

Ինչպես ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին հայտնել են ՌԴ նախագահի մամլո ծառայությունում, պետությունների ղեկավարները քննարկել են Պուտինի Բաքու կատարած հունվարյան այցի ընթացքում ձեռք բերված երկկողմ պայմանավորվածությունների իրականացման, մասնավորապես միջկառավարական հանձնաժողովի նիստի նախապատրաստման հարցերը:

Միջկառավարական հանձնաժողովը քննարկելու է ռուս-ադրբեջանական առեւտրատնտեսական համագործակցությանն առնչվող բոլոր խնդիրները:

Գենադի Զյուգանովը եկել է Հայկոմկուսի համագումարին մասնակցելու

Երեկ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն ընդունել է Ռուսաստանյան Դաշնության Կոմունիստական կուսակցության կենտրոնական կոմիտեի առաջին քարտուղար Գենադի Զյուգանովին, որը Երեւանում է Հայաստանի Կոմունիստական կուսակցության համագումարին մասնակցելու նպատակով:

Զրուցակիցները մտքեր են փոխանակել պետություն-կուսակցություններ փոխհարաբերություններին առնչվող հարցերի լայն շրջանակի վերաբերյալ: Նրանք անդրադարձել են նաեւ հայ-ռուսական համագործակցության զարգացման հեռանկարին, կարեւորել են առեւտրատնտեսական հարաբերությունների ակտիվացումը:

Մշակվում է այլընտրանքային ծառայության օրենքի նախագիծը

Ինչպես խուսափել կոռուպցիայից

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Այլընտրանքային զինծառայության անհրաժեշտությունը հաստատեց ներկայիս պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը, նշելով, որ դա էական միջոցներ պետությունից չի պահանջում: Ազ պաշտպանության, ազգային անվտանգության, ներքին գործերի հարցերով մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վահան Հովհաննիսյանն էլ գտնում է, որ այլընտրանքային զինծառայությունը պաշտպանության համակարգը պետք է մտցնել, նույնիսկ եթե չլինեին Եվրախորհրդի առաջադրած պայմանները:

Սակայն անկախ նախարարի եւ հանձնաժողովի նախագահի տեսակետներից, պարտավորություններն առել ենք ուսերիս եւ ուզենք թե չուզենք երեք տարվա ընթացքում այլընտրանքային ծառայության մասին օրենք պետք է ունենանք: Ազ հանձնաժողովն արդեն ձեռնամուխ եղավ խնդրի կարգավորմանը՝ հրավիրելով այս թեմայով առաջին աշխատանքային խորհրդակցությունը:

Տես ♦ էջ 2

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Գերագույն դատարանը մերժեց գանգատները

ՆԱՐԻՆԵ ԱՐՇԱԿՅԱՆ
Ստեփանակերտ

Երեկ ԼՂՀ գերագույն դատարանի դատական պալատում վերանայվեց մարտի 22-ի գործով դատավճիռը: ԳԴ փետրվարի 26-ի առաջին ատյանի կարգով կայացված վճռի դեմ ազատազրկման դատապարտված 6 ամբաստանյալներից միայն Դավիթ Ռուլյանի պաշտպանը չէր բողոքարկել:

Նիստը նախագահում էր ԼՂՀ գերագույն դատարանի նախագահ Նիկոլայ Դադայանը: Դատավոր Վոլոդյա Հովսեփյանը նիստի մասնակիցներին ներկայացրեց պաշտպանների գանգատները եւ հրապարակեց քրգործի այն նյութերը, որոնք հիմք են հանդիսացել դատական վճռի կայացման համար:

Այնուհետեւ դատական պալատում իրենց միջնորդությունները ներկայացրին պաշտպանները:

Փաստաբան Ժուդեխս Շահարյանն իր պաշտպանյալ Սամվել Բաբայանին մեղսագրված ահաբեկչության կազմակերպիչ լինելը համարելով դատաքննությամբ չապացուցված, անհրաժեշտ գտավ այդ մասով գործը կարճել: Ինչ մնում է զենքի մասով մեղադրանքին, նա միջնորդեց այդ մասով գործն ուղարկել ՀՀ զինվորական դատախազություն՝ լրացուցիչ քննություն կատարելու:

Պաշտպաններ Էդվարդ Աղաջանյանը եւ Էդվարդ Չինարյանը խնդրեցին իրենց պաշտպանյալների դատավճռից հանել բանտային ռեժիմը եւ հնարավորինս կրճատել պատժաժամկետը:

Ինչպես եւ դատաքննության ժամանակ, Լեւոն Միրզոյանի պաշտպան Անժելա Հակոբյանը կրկին պնդեց Լ. Միրզոյանի ահաբեկչությանը մասնակցած չլինելու հանգամանքը, իսկ Գառնիկ Ծատրյանի պաշտպան Գեորգի Սաֆարյանը խնդրեց վերջինիս ազատազրկման հետ կապ չունեցող պատիժ նշանակել:

Խորհրդակցելով, գերագույն դատարանը մերժեց պաշտպանների վճռաբեկ գանգատները եւ առաջին ատյանի վճիռն ամբաստանյալների նկատմամբ թողեց անփոփոխ:

Ընթացիկ

Կռվի են գնում միայն... մանուչարյանականները

Նոր չեւավորվող կազմակերպության դրոշն իշխանության արյան գույնն ունի

Հենց այն տարիներին, երբ երկրում որեւէ անկայունության ռեսուրս է հայտնվում, նախկին իշխանության ներկայացուցիչները կամ նրանց այսպես կոչված արբանյակներն առիթը բաց չեն թողնում ապակայունացնող միջացառումներ ձեռնարկելու: Օրեր առաջ հանրությանն իր ներկայությամբ «հաճույք պատճառեց» նախկինների հրետանին՝ Դավիթ Շահնազարյանը, որի խոսքերից կարելի էր ենթադրել, թե երկիրը որպես պետություն այլեւս գոյություն չունի, որի հիմնական պատճառն իրենցից հետո իշխանության եկած անհասներն են:

Զարմանալի կլիներ, եթե հրետանուց հետո նախկինները ճակատ չհանեին տանկային դիվիզիան ի դեմս այն ուժերի, որոնք ինչ-որ ժամանակ կամ սնվել են ՀՀՇ-ից, կամ անմիջապես նրա մի մասն են կազմել:

Ինչպես հայտնի դարձավ երեկ, «Սոցիալիստական Հայաստան», «Ստավրոսական Հայաստան», «Սոցիալիստական ուժերի միություն», «Ժողովրդական Հայաստան» եւ այլ նման կարգի կուսակցություններ ու հասարակական կազմակերպություններ, ինչպես նաեւ ուրույն անհատ հասարակական-քաղաքական գործիչներ, համախմբվում են «Ազգային համաձայնության ճակատ» անվամբ մի կազմակերպության մեջ: Միայն այն հանգամանքը, որ ընդգրկված ուժերի շարքում հանդես է գալիս Աշոտ Մանուչարյանը, անմիջապես հասկանալի է դառնում, որ իրեն արմատական ընդդիմություն համարող այս ճակատը մի խնդիր ունի լուծելու. օգտվելով ստեղծված որոշակի անորոշությունից՝ հերթական անգամ խեղաթյուրել հասարակական կարծիքը, հնարավորինս շուտ ձեռնամուխ լինել ներկա իշխանությունների տապալմանը, որը պարարտ հող կստեղծի նախկինների համար իրագործելու ռեւանշիստական իրենց նկրտումները: Պատահական չէ, որ իրենց հայտարարություններով հանդես եկող այս ուժերը գրեթե բառացիորեն երգում են այն երգերը, որոնք մշակել են նախկին «կոմպոզիտորները»՝ երկրում ձեւավորել նոր լեգիտիմ իշխանություններ, կատարել համակարգային փոփոխություններ, վերացնել ինչ-որ քաղաքական հետապնդումներ եւ այլն: Սակայն ամենագլխավորն այն է, որ նախկինների նվագակցությամբ մանուչարյանականները կարծում են, թե երկրի նախագահը հանիրավի է ստանձնել ղարաբաղյան հիմնահարցի կարգավորումը, որը վտանգում է իբր ոչ միայն Արցախի, այլեւ ողջ հայ ժողովրդի գոյությունը:

Կարելի է կարծել, թե ադրբեջանական կողմը դիվերսանտներ է ուղարկել Հայաստան, որոնք քաղաքական բոլոր հնարավոր միջոցները հիանալիորեն կիրառում են կասկած սերմանելու ազգաբնակչության եւ քաղաքական ուժերի մեջ նախագահի կողմից տարվող բանակցությունների հանդեպ: Ճակատի ներկայացուցիչները հավանաբար մոռացել են կամ պարզապես նկատել չեն ուզում, որ միջազգային հարաբերություններում նախագահն է ներկայացնում հանրապետությունը, նա է իրականացնում արտաքին քաղաքականությունը: Սահմանադրական իրավունք, որից օգտվել եւ պետք է օգտվեր նաեւ հանրապետության նախորդ նախագահը: Սակայն պարզից էլ պարզ է, որ խնդիրը ոչ թե նախագահի, այլ Ռոբերտ Քոչարյանի անձի դեմ է ուղղված, հակառակ դեպքում բորբոքված Մանուչարյանը լրագրողների հետ հերթական հանդիպման ընթացքում ռոպեն մեկ չէր բարբառի, որ եթե նախկինները հեռացել են, ապա նրանց հետ պետք է հեռանային նաեւ Քոչարյանն ու Սերժ Սարգսյանը:

Ընդհանրապես զարմանալի է, թե ինչպես է կարողացել Մանուչարյանը համոզել յուրայիններին առավել համախմբվել, երբ հենց ինքն էր սկզբում պաշտպանում նախկին իշխանություններին, հետո սկսեց քարկոծել նրանց, հետո Քոչարյանին իշխանության բերելու հիմնական ջատագովներից դարձավ, հիմա էլ նրան է ուզում հեռացնել: Նման անսկզբունքայնությունը միայն պատճառ պիտի հանդիսանար ստիպելու նրան, որ հայրենասիրությունից ելնելով՝ նա միմիայն լռություն եւ անգործություն պահպանի: Մինչդեռ անհասկանալի է նրա յուրայիններից երկուսի պարագան:

«Ազգային ճակատին» միանալու մասին խանդավառված ելույթ է ունենում հայտնի դերասան Կարեն Ջանիբեկյանը, որի հիանալի մասնագիտական տաղանդը վերջին շրջանում, չգիտես ինչու, փոխարինվել է ամենաբուռն հեղափոխականի կերպարով: Արկադի Վարդանյանին լքելուց հետո հիմա էլ նա Մանուչարյանին է օժանդակում եւ կարծես միամտաբար փորձում համոզել, որ իրենց հետ են նաեւ «մոլորյալ ՀՀՇ-ականներ», որոնք փոշմանել են ինչպես իրենց վարչակարգին իշխանության բերելուց, այնպես էլ ներկաներին: Համարելով, որ երկիրը «շողուլից ընկել է», նա դարձյալ կոչ է անում «գահը» թեկուզ մահակով ետ վերցնել Քոչարյանից, չնայած քաղաքական նյուանսներում առավել հմուտ Մանուչարյանը բռնության կոչերի փոխարեն հավաստացնում է, թե անգամ ընտանիքներում հավաքվելով իրենք իրենց ասելիքը կասեն եւ կփորձեն իշխանափոխություն իրականացնել:

Վերջերս հեղափոխականի հանդերձանք է հագել նաեւ ՀԺԿ անդամ, ԱԺ պատգամավոր Արամայիս Բարսեղյանը, որն «Ազգային ճակատի» ծննդով հիացած՝ իր աջակցությունն է հայտնում այդ կազմակերպությանը եւ ասում, որ վաղուց էր պետք նման համախմբված ուժ ստեղծել՝ երկրում ընթացող քաղաքական-տնտեսական գործընթացները «բնականոն» հուն վերադարձնելու համար:

«Ազգային ճակատի» մասին պատկերացումներն ամբողջացնելու համար նշենք նաեւ, որ կազմակերպության շարքերում է նաեւ Վահան Շիրխանյանը, որին անգամ իր նախկին գործընկերներ Ալբերտ Բազեյանն ու Արամ Սարգսյանը չցանկացան իրենց կուսակցության շարքերն ընդունել:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

ԴԱՎ-ով վարակված երեխան դուրս է գրվել հիվանդանոցից

ԵՐԵՎԱՆ, 29 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ԴԱՎ-ով վարակված երեխան դուրս է գրվել հիվանդանոցից՝ ինքնազգացողությունը լավ է: Ինչպես հայտնեց «Նորք» հանրապետական ինֆեկցիոն կլինիկական հիվանդանոցի տնօրեն, Հայաստանի գլխավոր մանկական վարակաբան Արա Ասոյանը, երեխան հիվանդանոց էր ընդունվել հաստատված ախտորոշմամբ: Հիշեցնենք, որ խոսքը այն երեխայի մասին է, որի մայրը նույնպես վարակված ԴԱՎ-ով, դոնորական արյուն էր հանձնել, որից հետո վարակված արյան հետքը կորել է:

Ըստ բժշկի, ինֆեկցիոն հիվանդանոցում երեխան ստացել է ընդհանուր կազդուրիչ բուժում: Հատուկ թերապիա ԴԱՎ-վարակի եւ սպիդի դեմ չի իրականացվել, ինչպես հայտնի է, Հայաստանում նման դեղեր չեն ստացվում ոչ առողջապահության նախարարության, ոչ էլ մասնավոր մատակարարների կողմից: Ասոյանը նշեց, որ հակասպիդային «Արմենիկում» դեղամիջոցով բուժում չի կատարվել, քանի որ, ըստ գոյություն ունեցող նորմերի, երեխաներին չի կարելի ներարկել մի դեղամիջոց, որի կլինիկական փորձարկումը դեռ ավարտված չէ:

Իսկ ինչ վերաբերում է վարակված դոնորական արյանը, ապա, ինչպես հայտնեցին ՀՀ առողջապահության նախարարությունից, որոնումները շարունակվում են:

ԲԱՆԱԿ

Սերժ Սարգսյանի հանդիպումները Հունաստանում

Պաշտոնական այցով Հունաստանի Հանրապետությունում գտնվող ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանին մարտի 27-ին ընդունել է Հունաստանի նախագահ Կոնստանտինոս Ստեֆանոպուլոսը: Հանդիպման ընթացքում քննարկվել են հայ-հունական ռազմաքաղաքական համագործակցությանն առնչվող խնդիրներն ու հեռանկարները, տարածաշրջանային անվտանգության եւ ռազմաքաղաքական գործընթացների հետ կապված հարցեր:

Մարտի 28-ին Սերժ Սարգսյանը հանդիպել է Հունաստանի ազգային պաշտպանության նախարար Ցոխածոպուլոսի եւ ազգային պաշտպանության գլխավոր շտաբի պետ Պարայուդակիսի հետ: Հանդիպումների ընթացքում քննարկվել են ռազմաուսումնական եւ խաղաղապահ ստորաբաժանման ձեւավորման բնագավառներում երկու երկրների պաշտպանական գերատեսչությունների միջեւ համագործակցության ընդլայնման հնարավորությունները, պաշտպանական նշանակության համատեղ ծրագրերի իրականացման հետ կապված հարցեր: Հստակեցվել են կողմերի նկատառումներն ու դիրքորոշումները ռազմական եւ ռազմաքաղաքական համագործակցության խնդիրների վերաբերյալ:

Մարտի 29-ին ՀՀ պաշտպանության նախարարն այցելել է Հունաստանի ցամաքային զորքերի ակադեմիա, որտեղ հանդիպել է այդ ռազմաուսումնական հաստատությունում ուսանող հայ կուրսանտների հետ:

Բոլոր հանդիպումներն անցել են լիակատար փոխըմբռնման պայմաններում, ձեռք են բերվել փոխշահավետ պայմանավորվածություններ:

Մարտի 30-ին ՀՀ պատվիրակությունը կվերադառնա Երեւան:

ՀՀ ՊՆ ԼՐԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՔԱՐՈԶՉՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Մշակվում է այլընտրանքային ծառայության օրենքի նախագիծը

Սկիզբը էջ 1

Ո՞րն է ծառայության այս տեսակի էությունը: Աշխարհում տարածված կրոնական աղանդներից եւ համոզմունքներից շատերին հետեւողները միանշանակ մերժում են զենք վերցնելու եւ զենքով բանակում ծառայելու իրենց պարտավորությունը: Եվ քանի որ գոյություն ունի խղճի եւ համոզմունքների ազատության՝ միջազգային հանրության կողմից աներկբա ընկալում, ապա այն տրամաբանորեն պիտի իր անդրադարձը թողներ զինված ուժերի համակարգում: Ելնելով դրանից, Եվրախորհրդի անդամ երկրներն ընդունում են այլընտրանքային ծառայությունը, իհարկե, ելնելով իրենց պետական, հասարակական պահանջներից:

Օրինակ, Շվեյցարիայում այլընտրանքային ծառայությունը ոչ թե զինծառայության տարատեսակներից է, այլ՝ քաղաքացիական: ՊՆ իրավաբանական վարչության պետ Սեդրակ Սեդրակյանը գտնում է, որ այլընտրանքային ծառայությունը միանշանակ պետք է դիտարկել պաշտպանության նախարարության ոլորտում, քանի որ զորակոչային բոլոր հաշվառումներն իրենց վրա են դրված: Այնուամենայնիվ, նա համաձայնեց, որ այլընտրանքային ծառայողների գործունեությունը ՊՆ-ի հետ կարող է սահմանել նաեւ կառավարությունը:

1999-ի հոկտեմբերի 16-ին ընդունվել է ԱՊՀ նման մոդելային մի օրենք, որը համագործակցության երկրներից ոմանք տեղայնացնելով ընդունել եւ կիրառում են: Սակայն այս օրենքն այդ կարգի ծառայողների համար բացառում է ոչ միայն զենքով ծառայությունը, այլեւ ծառայությունը բանակում ընդհանրապես, որը, բնականաբար, ընդունելի չէ: Ընդհանրապես արդյոք այլընտրանքային ծառայությունը մտնելո՞ւ է ՊՆ ենթակայության ոլորտ, թե՞ ոչ՝ գլխավոր հարցերից մեկն է:

Վիճարկելի եւ լուրջ քննարկման առարկա է նաեւ, թե ո՞ր կատեգորիայի զինծառայության ենթակա անձինք պետք է այլընտրանքային ծառայություն անցնեն: Միայն աղանդավորնե՞րը, թե՞ հնարավորություն տալ բոլորին օգտվելու դրանից՝ առավել ծանրացնելով այլընտրանքային ծառայության պայմանները եւ երկարացնելով ժամկետը: Խնդիր է առաջանում հստակեցնել այն կրոնական ուղղությունների ցանկը, որոնք արգելում են զենքով ծառայությունը եւ որոնց վրա այս օրենքը պետք է տարածվի: Ըստ էության ամենահիմնականը սա է, եթե հաշվի առնենք, որ լայն հնարավորություն կարող է բացվել կոռուպցիայի օջախ ստեղծելու համար: Օրինակ, զորակոչվող երիտասարդը ներկայանում է զինկոմիսարիատ, ներկայացնում տեղեկանք, որ ինքը այս կամ այն աղանդի ներկայացուցիչ է (չի բացառվում, որ փաստաթուղթը ձեռք է բերել նախապես տվյալ գրանցված կազմակերպությանը կլորիկ գումար վճարելով), եւ դա հիմք համարվի նրան այլընտրանքային ծառայության ուղարկելու: Այս եղանակը կարող է լուրջ կռվան հանդիսանալ աղանդների արագ տարածման համար:

Հնարավոր երեք տարբերակ առաջարկվեց: Մյասնիկ Մալխասյանը գտնում է, որ առանց կրոնական հակումներին ուշադրություն դարձնելու, ցանկացած զինակոչիկի պետք է հնարավորություն տալ ընտրել զինծառայություն կամ այլընտրանքային ծառայություն: Բայց վերջինի համար այնպիսի պայմաններ սահմանել, որ դյուրին չլինի օրենքն օգտագործել ի շահս:

Երկրորդ տարբերակն առաջ քաշեց դատախազ Շահեն Տիգրանյանը, ըստ որի պետք է որպես այլընտրանք պահանջել պետական բյուջե մուծել ոչ պակաս 5-6 հազար ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ, եւ այդ գումարներն ուղղել վարձու բանակ պահելուն: Սակայն պատերազմական գործողությունների ընթացքում նրանք ենթակա պիտի լինեն զորակոչման բոլորին համահավասար: Այս թեզը բավականին քննարկման առարկա է, քանի որ լուրջ ստրատեգիական նշանակություն ունի եւ հայեցակարգային է:

Եվ երրորդ տարբերակը, որի մասին խոսեցինք սկզբում, ԱՊՀ մոդելային օրենքի գաղափարն է, այսինքն՝ այլընտրանքային ծառայության դասական մոդելը, երբ զինակոչիկը, ներկայացնելով իր որեւէ ուղղությանը պատկանելու մասին փաստաթուղթ, որոշակի, առավել երկար ժամկետով այլընտրանքային ծառայություն է անցնում: Ըստ Վահան Հովհաննիսյանի, կարելի է ձեւականորեն, Եվրախորհրդի աչքերը փակելու համար ընդունել մոդելային տարբերակը, հետո ներկայացող աղանդավոր զինակոչիկին ասել՝ «փորձիր այլընտրանքային ծառայություն պահանջել: Գլխիդ գործ կսարքենք, ծաղերի ետեւը կուղարկենք»: Սակայն դա, ըստ հանձնաժողովի նախագահի, լուրջ լինել չի կարող եւ անմիջականորեն կարող է ազդել բանակի մարտունակության վրա:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայություն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

ընթացիկ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆԻՍՏ

Եվրոպայից Հայաստան մսամթերք չի ներմուծվում

Իսկ Բագրատաշենի շուկան ուղղակի չարիք է

Կառավարության նիստի ընդմիջմանը, ինչպես հաճախ է պատահում, լրագրողները բազմաթիվ հարցեր ուղղեցին ՀՀ պետեկամուտների նախարար Անդրանիկ Մանուկյանին, չնայած այս ոլորտին առնչվող որեւէ հարց երեկ չէր քննարկվել: Այդուհանդերձ, պետական եկամուտների հավաքման, արտահանող ընկերությունների գերավճարների վերադարձման, մաքսանենգության եւ բազմաթիվ այլ խնդիրներ շարունակում են հետաքրքրության առարկա մնալ մեր հասարակության համար:

Առաջին հարցն ուղղված նախարարին, վերաբերում էր գերավճարների վերադարձմանը: Նախօրեին Հայաստանի խոշոր արտահանողներից մեկի՝ Ալավերդու «Մանես եւ Վալեքսի» նախագահ Վալերի Մեջլումյանը դարձյալ դժգոհություն էր հայտնել այդ գումարների վերադարձման ձգձգման առթիվ: Անդրանիկ Մանուկյանն այս հարցին պատասխանելով հայտնեց, որ Հայաստանի Նախագահը վերջերս պետեկամուտների նախարարությունում կայացած հանդիպման ժամանակ հանձնարարել է այդ խնդիրը լուրջ քննարկել եւ ապրիլ ամսից լուրջ աշխատանքներ տանել այդ ուղղությամբ: Սակայն դա մեկ-երկու ամսվա լուծելիք հարց չէ, քանզի այսօր վերադարձման է ենթակա շուրջ 20 մլրդ դրամ, որը նախապես որպես ավելացված արժեքի հարկ գանձվել է հիմնականում արտահանող կազմակերպություններից: Ըստ նախարարի, հավանաբար կկազմվի գերավճարների վերադարձման ժամանակացույց: «Մանես եւ Վալեքսի» գումարը կազմում է 623 մլն դրամ: Այն ավելի մեծ է եղել եւ մի մասը վճարվել է:

Հարկահավաքման վերաբերյալ **«Ազգի»** հարցին Անդրանիկ Մանուկյանը պատասխանեց, որ նորմալ է ընթանում եւ ինչպես ամսվա, այնպես էլ եռամսյակի կտրվածքով մուտքերը կապահովվեն: Մարտ ամսին նախատեսված է հավաքել 14,5 մլրդ դրամ, եւ նախարարը խոստացավ հաջորդ ամսվա 1-ին հրապարակել, թե որքան գումար է հավաքվել:

Մաքսանենգությունն այն հարցն է, որը հարվածում է տնտեսության բոլոր ոլորտներին: Լրագրողների հետ զրույցի ժամանակ պետեկամուտների նախարարը այս առումով ուղղակի չարիք համարեց Բագրատաշենի շուկան: Չնայած հայկական կողմը կառուցել է ժամանակակից մաքսատուն, սակայն մաքսանենգ ապրանքների մուտքը կասեցնելն այստեղ խիստ դժվար է: Առեւտուրը տեղի է ունենում միայն շաբաթվա մեկ օրը՝ երեքշաբթի: Դրա հետեւանքով գոյանում են կուտակումներ: 4-5 հազար մարդ այդ օրը բազմաթիվ ապրանքներ է գնում վրացական տարածքում, եւ այդքան մարդկանց վերահսկելը խիստ դժվարանում է: Հայկական կողմն առաջարկել է շուկան դարձնել ամենօրյա, որպեսզի մարդկային կուտակումներ չլինեն: Սակայն Վրաստանի պաշտոնատար անձինք որեւէ կերպ այդ առաջարկին չեն արձագանքում: Երեքշաբթի օրերին պետեկամուտների, ներքին գործերի եւ ազգային անվտանգության նախարարությունները լրացուցիչ միջոցառումներ են ձեռնարկում, որպեսզի հնարավորինս կանխեն մաքսանենգ ապրանքների ներմուծումը այստեղից:

Դեղերի շուկայում հայտնված եւ մենաշնորհի ձգտող անհատի մասին լուրերի առնչությամբ Անդրանիկ Մանուկյանը նշեց, որ այդպիսի երեւույթ ինքը չի նկատել եւ տեղյակ չէ այդ անհատի մասին: Նա բնական համարեց դեղերի բիզնեսով զբաղվելու որեւէ անհատի ցանկությունը, քանզի ներկայումս դեղորայքի խոշոր ներմուծողները որեւէ գործունեություն չեն ծավալում, եւ շուկայում պահանջարկ է առաջանում:

Բնակչության մեջ անհանգստություն է առաջացնում նաեւ եվրոպական մի շարք երկրներից մսամթերք Հայաստան ներմուծելու հնարավորությունը: Նախարարի հրամանով խիստ հսկողություն է սահմանվել մսամթերքի ներկրման վրա, Եվրոպայից եկող բոլոր բեռները ստուգվում են, որպեսզի մսամթերքի ներմուծումը կասեցվի: Ներկայումս Եվրոպայից միս Հայաստան չի ներմուծվում: Մեր հարցին, թե հնարավոր չէ՞ Հայաստան ներմուծել երրորդ երկրի միջոցով, Անդրանիկ Մանուկյանը պատասխանեց, որ ցանկացած դեպքում առանց համապատասխան գերատեսչությունների («Հայպետստանդարտ», առողջապահության, գյուղատնտեսության նախարարություններ) զննման եւ տեղեկանքի այդ մսամթերքը Հայաստան մուտք չի գործի:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԲԵՌՆ

Պարզաբանումներ Շվեյցարիայի խորհրդարանի որոշման առնչությամբ

Անդրադառնալով մարտի 13-ին Շվեյցարիայի խորհրդարանում Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչելու մասին երկու բանաձեւերի քննարկմանը, ինտերնետային ցանցով խմբագրություն առաքված նյութը որոշ մանրամասներ է բացահայտում այդ առնչությամբ: Առանց առարկությունների ընդունելով «Միություն ընդդեմ ցեղասպանության» կազմակերպության ներկայացրած խնդրագիրը, խորհրդարանը փաստորեն ընդունել է Հայոց ցեղասպանության փաստը: Արտաքին գործերի նախարար Դայսը նշել է, որ Թուրքիայի արտգործնախարար Ջեմի հետ զրուցելիս հասկացրել է նրան, թե Թուրքիայի պատմության նման նուրբ հարցերը չեն կարող այսուհետ «տաբու» մնալ: «Յուրաքանչյուր ազգ պարտավոր է վերանայել իր պատմության մութ իրադարձությունները, նույնիսկ եթե դա չափազանց դժվարին աշխատանք լինի», ասել է նա, առաջարկելով օժանդակել Թուրքիային այդ բարդ խնդրում: «Թուրքիան դեռ չի պատասխանել մեզ, բայց հարցը մեր բանակցությունների օրակարգում դեռեւս մնում է», բացատրել է Դայսը, մանրամասնելով, որ թուրքերի հետ քննարկումները հիմնականում շոշափում են մարդու իրավունքների հարցեր: «Թուրքիայում առաջ են գալիս տարբեր ուղղություններ, որոնք կողմնակից են իրենց պատմության հանդեպ լուրջ եւ քննադատական վերաբերմունք ցուցաբերել: Մեր դեսպանատան տվյալներով, առաջին անգամ Թուրքիայում ականատես ենք լինում տարածաշրջանի պատմության մութ էջերի մասին քննարկումների տարբեր քաղաքական եւ հասարակական շրջանակներում», ասել է նա:

Ապա խոսելով անպատժելիության դեմ պայքարի կարեւորության մասին, նա նշել է, որ ներկայումս ստեղծվում է հռոմեական դատարանը, որի կանոնադրության վերաբերյալ դրական է քվեարկել երկրի Ազգային ժողովը:

«Մարդկության դեմ գործադրված ոճրագործությունների, պատերազմական արարքների ու ցեղասպանությունների դեմ պետք է պայքարել միջազգային օրենքներով, ինչպես ՄԱԿ-ի կոնվենցիան է կամ մշտական գործող միջազգային դատարանը: Ճիշտ է, այս լծակները գործելու են ապագայում, բայց անցյալի անցանկալի իրադարձությունները դատապարտելու լավագույն ձեւը հենց այն վստահության ակնկալիքն է, որ դրանք երբեք չեն կրկնվի ապագայում», եզրակացրել է նա:

Խորհրդարանականներին ուղղված Դայսի խոսքից առաջ ելույթ են ունեցել խորհրդարանի ութ պատգամավորներ, որոնք բոլորն էլ պաշտպանել են Հայոց ցեղասպանության փաստի ընդունումը:

Երեւանի քաղաքապետը իտալացիների աշխատանքն անբավարար է գնահատում

ԵՐԵՎԱՆ, 29 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ինչպես հայտնի է, Երեւանի ջրմուղ-կոյուղու կառավարումը 4 տարով հանձնվել է մասնավոր օպերատորի՝ իտալական «Էյ Յութիլիթի» ընկերությանը: Գնահատելով օպերատորի աշխատանքը, Երեւանի քաղաքապետ Ռոբերտ Նազարյանը նշեց, որ միանշանակ գնահատական տալու համար պետք է խոր վերլուծություն կատարվի, քանի որ պայմանագիրը ուժի մեջ է մտել անցյալ տարվա մայիսի 1-ից. «Ես կսպասեմ գոնե մեկ տարին լրանա, որովհետեւ մեր չափորոշիչները, վերլուծությունները պայմանագրային մեկ տարվա համար են»: Սակայն այս պահի դրությամբ, ինչպես ասաց քաղաքապետը,, պայմանագրային պարտավորությունների կատարման, հատկապես վարձավճարների հավաքագրման առումով, վիճակը վատ է, նրանց աշխատանքը՝ ոչ բավարար:

AES-ի խնդրանքը կբավարարվի

Կառավարության երեկվա նիստի առավել հետաքրքրական հարցը վերջին օրերին բուռն քննարկումների ենթարկվող բաշխիչ էներգացանցերի սեփականաշնորհման հետաձգմանն էր վերաբերում: Ինչպես գրել էինք նախապես,, սեփականաշնորհման մրցույթի մասնակիցներից մեկը՝ ամերիկյան AES Silk Road ընկերությունը դիմել էր մրցութային հանձնաժողովին ծրարների բացման օրը հետաձգելու խնդրանքով: Հանձնաժողովը բավարարել էր այդ խնդրանքը, ինչը երեկ հաստատեց նաեւ կառավարությունը: Ներկայացնելով իրադարձությունների ընթացքը, էներգետիկայի նախարար Կարեն Գալուստյանը հայտնեց, որ մարտի 15-ին մրցութային փաստաթղթերն ուղարկվել էին դրա մասնակիցներին: Նախատեսված էր մինչեւ մարտի 23-ը ստանալ նրանց դիտողությունները, իսկ մինչեւ մարտի 26-ը Հայաստանի կառավարությունը պետք է իր վերաբերմունքը հայտներ այդ դիտողությունների վերաբերյալ: AES-ը մարտի 23-ին իր դիտողություններն ուղարկեց: Հայկական կողմը քննարկեց եւ ընդունեց միայն մեկ առաջարկը՝ մրցույթի անցկացման օրը հետաձգելու մասին: Ամերիկացիների գլխավոր հիմնավորումն այն էր, որ անհրաժեշտ է ավելի երկար ժամանակ փաստաթղթերն ուսումնասիրելու համար: Ըստ Կարեն Գալուստյանի, 2 այլ խնդրանք հանձնաժողովը մերժել է: Իսկ մրցույթի անցկացման ժամկետները հետեւյալ փոփոխությունն են կրել՝ մրցութային ծրարների բացումը մարտի 29-ից տեղափոխվել է ապրիլի 19-ը, համապատասխան որոշման ընդունումը՝ մարտի 30-ից ապրիլի 20-ը: Հայտ ներկայացրած մյուս ընկերությունները ABB-ն եւ Union Fenosa-ն որեւէ լրացուցիչ առաջարկություն չեն ներկայացրել: Ինչ վերաբերում է ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանի այն կարծիքին, թե բաշխիչ ցանցերը ռազմավարական նշանակություն չունեն, Կարեն Գալուստյանն այսպիսի տեսակետ հայտնեց. «Մեր կարծիքով, ռազմավարականը բարձրավոլտ ցանցերն են, դիսպետչերական կենտրոնը եւ այն օրենսդրությունը, որով ղեկավարվում ենք: Ռազմավարությունը կախված է կոնկրետ իրավիճակից: Օրինակ՝ Եվրոպայում այլ մոտեցում է, մեր տարածաշրջանի երկրներում ռազմավարությունն այլ խնդիր է: Մեզ համար ռազմավարությունն առաջին հերթին էներգետիկ անվտանգությունն է, իսկ դա կապված է համակարգի տարբերակման եւ ներդրումների հետ»:

ԲԷՑ-երի վաճառքի դեմ սկիզբ առած բողոքի շարժմանը նախարարը նորմալ է վերաբերվում եւ գտնում է, որ նման գործընթացը պետք է տարակարծություններ առաջացնի հասարակության մեջ:

Ա. Մ.

Զորի Բալայանը Ինտերպոլի անօրինականությունները կանխելու քայլեր է ձեռնարկում

Ինտերպոլը մեկ տարուց ավելի անօրինականորեն կասկածյալի կարգավիճակում է պահում հայտնի ազգային գործչին

Ինտերպոլի գլխավոր գրասենյակը, ինչպես գրել ենք բազմիցս, 2000 թ. մարտի 6-ին հետախուզում հայտարարեց գրող, հրապարակախոս, բժիշկ, ազգային գործիչ Զ. Բալայանի նկատմամբ: Դիմող երկիրը Ադրբեջանը, նրան մեղադրում է դավադրությամբ, ծանրացուցիչ հանգամանքներում սպանություն կատարելու մեջ, որը տեղի է ունեցել 1994 թ. հուլիսի 3-ին, Բաքվի մետրոյում: «Ռմբահարությունից զոհվել է 13 մարդ, 42-ը լրջորեն վիրավորվել են, պատճառվել է նյութական վնաս, որը հասնում է 1 մլն 730 հազար ԱՄՆ դոլարի», ասվում է Ինտերպոլի տարածած հայտարարության մեջ: Լրացել է հետախուզում հայտարարելու մեկ տարին: Զորի Բալայանի փաստաբան, միջազգային իրավունքի մասնագետ, ՀՀ փաստաբանների միության անդամ Գարեգին Նազարյանին զրույցի հրավիրելով, նպատակ ունեինք տեղեկանալու, թե ի՞նչ հեռանկար ունի Ինտերպոլի հայտարարած միջազգային հետախուզումը, դադարեցնելու իրավական ի՞նչ ուղիներ է տեսնում եւ այլն:

– Զորի Բալայանին դա հայտնի դարձավ Հայաստանի ՆԳՆ-ի միջոցով, որը մեր երկրում Ինտերպոլի ազգային կենտրոնական բյուրոյից ստացել էր Ինտերպոլի գլխավոր քարտուղարության հրապարակած, այսպես կոչված, կարմիր անկյունով քարտը, որն Ինտերպոլի կողմից հրատարակված ամենախիստ սանկցիաներից է: (Կարմիրից բացի գոյություն ունեն դեղին, կանաչ, կապույտ, սեւ եւ այլ քարտեր): Կարմիր քարտի սանկցիան ենթադրում է, որ Ինտերպոլին անդամակցող ցանկացած երկրում հանցագործին հայտնաբերելուն պես ձերբակալում եւ հանձնում են Ադրբեջանին:

Զ. Բալայանի անունով հրապարակված կարմիր քարտում բազմաթիվ սխալներ կային, որոշ կետեր ընդհանրապես հիշատակված չէին, օրինակ, Զորի Բալայանի ծննդյան վայրը նշված էր Մարտունին, իսկ նա ծնվել է Ստեփանակերտում: Չէր նշված անձը հաստատող որեւէ փաստաթղթի վկայականի, անձնագրի համարը: Թվարկված երկրներում, որտեղ ըստ նրանց, հավանական է Զորի Բալայանի գտնվելը, նշված չէր Հայաստանը: Նշված չէր Զ. Բալայանի մոր անունը եւ այլն:

Կարմիր քարտի հրապարակումը ենթադրում է, որ հետախուզվող քաղաքացուն հայտնաբերելու պահից պետք է սկսվի հանձնման (էքստրադիցիայի) պրոցեսը: Դա կարող է սկսվել միայն այն ժամանակ, երբ այդ երկրների միջեւ կա հանձնում սահմանող արարողակարգը, որը սահմանվում է կամ երկկողմ պայմանագրով, կամ միջազգային կոնվենցիաներով: Ադրբեջանը եւ Հայաստանը գտնվում են Մինսկի կոնվենցիայի գործողության տարածքում, որը ստորագրել են ԱՊՀ բոլոր երկրները: Մինսկի կոնվենցիան կարգավորում է ստորագրած երկրների միջեւ քրեական, ընտանեկան, քաղաքացիական գործերով փոխհարաբերությունները եւ իրավական օգնությունը: Հիշյալ կոնվենցիայի 57 հոդվածը սահմանում է հանձնման պրոցեսը, ըստ որի, եթե հետախուզվողը այն երկրի քաղաքացին է, որտեղ նրան հայտնաբերել կամ ձերբակալել են, այդ երկիրն իր քաղաքացուն չի հանձնում պահանջող երկրին: Հրաժարվելուց հետո երկիրը, որի քաղաքացին է հետախուզվողը, դիմում է այն երկրին, որտեղ այդ անձի նկատմամբ քրեական գործ է հարուցվել: Պահանջում է գործի նյութերը, որպեսզի հետագա քրեական հետապնդումը շարունակի իր երկրում:

– Դուք նշեցիք Ադրբեջանի եւ Ինտերպոլի թույլ տված իրավախախտումները, ի՞նչ աշխատանքներ եք տարել օրինախախտումները վերացնելու ուղղությամբ եւ առհասարակ պաշտպանական ի՞նչ տակտիկա եք որդեգրել:

– Իբրեւ Զորի Բալայանի փաստաբան հետեւյալ ռազմավարությունը մշակեցի: ՀՀ գլխավոր դատախազին (նախկին դատախազ Բորիս Նազարյանին) առաջարկեցի պաշտոնական նամակով դիմել Ադրբեջանի գլխավոր դատախազին: 2000 թ. օգոստոսի 1-ին Ադրբեջանի գլխավոր դատախազ Զ. Գորուլովին հասցեագրած նամակում ասվում էր. «Տեղեկացնում ենք ձեզ, որ Զ. Բալայանը ՀՀ քաղաքացի է, ներկայումս գտնվում է Հայաստանի տարածքում, չի թաքնվում իրավապահ մարմիններից, եւ Հայաստանը առաջնորդվելով Մինսկի կոնվենցիայի 57 հոդվածով չի կարող նրան հանձնել Ադրբեջանին: Ելնելով վերոգրյալից, խնդրում ենք միջնորդել եւ քրեական գործի նյութերն ուղարկել ՀՀ գլխավոր դատախազությանը՝ Զ. Բալայանի նկատմամբ հետագա քրեական հետապնդումն իրականացնելու համար»:

Կից ներկայացվել էին փաստաթղթերը: Շատերը չէին հավատում, որ պատասխան կլինի, սակայն օգոստոսի վերջին (կոնվենցիան երկու շաբաթ ժամանակ է սահմանում պատասխանի համար) պատասխանը ստացանք: Ադրբեջանի գլխավոր դատախազը հայտնում էր, թե Զ. Բալայանի նկատմամբ հարուցված քրեական գործերի նյութերը Հայաստան ուղարկելն անհնարին է, քանի որ քր. գործի նյութերից պարզվել է, որ նա Ադրբեջանի քաղաքացի է, ինչն ուղղակիորեն հակասության մեջ է մտնում Ադրբեջանի Ինտերպոլի ազգային կենտրոնական բյուրոյի պահանջով հրապարակված կարմիր անկյունով քարտի 1.9 կետի հետ, որտեղ նշված է, որ Զ. Բալայանը Հայաստանի քաղաքացի է:

Մերժումից հետո եւ ես որպես փաստաբան, եւ Զ. Բալայանն իբրեւ կասկածյալ, բողոքի նամակներ ուղարկեցինք Ինտերպոլի գլխավոր գրասենյակ: 2-3 ամիս սպասեցինք պատասխանի, սակայն պատասխան չստացվեց: Հայաստանի Ինտերպոլի ներկայացուցչությանը պարզաբանման մի երկտող էին ուղարկել, որում ասվում էր, թե Զ. Բալայանի նկատմամբ իրավական հետախուզում հայտարարելու հարցում Ադրբեջանի եւ Հայաստանի միջեւ որոշակի հակասություններ կան: Հետեւաբար, ցանկացած երկրում, որտեղ կհայտնաբերվի Զ. Բալայանը, առաջարկվում է հաշվի առնել տարաձայնությունները:

Ինտերպոլի գլխավոր քարտուղարության կողմից այսպիսի կիսատ, ոչինչ չասող հայտարարությունը, որն, ըստ էության, ուժի մեջ էր թողնում միջազգային հետախուզման սանկցիան, մեզ փաստացի ինչ-որ բան չէր տալիս: Հետեւաբար որոշեցինք գնալ Ինտերպոլի գլխավոր գրասենյակ, հանդիպել քարտուղարության հետ եւ փորձել հասկանալ, թե ինչքա՞ն կարող է տեւել այս իրավիճակը:

2001 թ. հունվար ամսին Ֆրանսիա մեկնեցի: Հայաստանի դեսպանատունը դիմել էր Ինտերպոլի գլխավոր գրասենյակ՝ ինձ ընդունելու համար, երեք-չորս օր Լիոնում էի, սակայն նրանք տատանվում էին՝ հանդիպել ինձ հետ, թե ոչ: Ֆրանսիայում հանդիպեցի ֆրանսահայ փաստաբանների ներկայացուցիչներին, որոնք ջանում էին օգնել մեզ, չնայած այս դեպքը նրանց համար էլ շատ արտասովոր էր: Քրեական իրավունքի միջազգային պրակտիկայում նման դեպք չէր արձանագրվել, որ Ինտերպոլի անդամ ինչ-որ պետություն առանց լուրջ հիմքերի կազմակերպությունն օգտագործեր իր քաղաքական, ազգային շահերից ելնելով հաշվեհարդար տեսնելու համար: Ինտերպոլի կանոնադրության 3-րդ հոդվածը կազմակերպությանը խստիվ արգելում է որեւէ գործունեություն ծավալել կամ միջամտել քաղաքական, ռասայական, կրոնական, զինվորական բնույթ կրող գործերին եւ հարցերին: Ինտերպոլն իրականացնում է զուտ քրեական օրենսգրքի ոլորտով իրականացված հանցագործությունների հետախուզում: Իմ խնդիրն էր այդ ամենն ապացուցել Ինտերպոլի ներկայացուցչությունում: Մեկ-երկու օր էր մնում, որ վերադառնայի, Ինտերպոլից ինձ թույլ տվեցին ներկայանալ:

– Ձեր պատմածից կարելի է ենթադրել, որ նրանք պարտադրանքով են ձեզ ընդունել: Ինչպե՞ս ընդունեցին ձեզ, լսելու ցանկություն ունեի՞ն:

– Ինձ ընդունեցին Ինտերպոլի գլխավոր քարտուղարության իրավական դեպարտամենտի ղեկավարի տեղակալ Մարկուս Ջագերը եւ, մեր տերմինոլոգիայով, քննիչը՝ Օլիվիե Ֆուրեսը, որի վարույթում էին գտնվում Զորի Բալայանի գործի նյութերը: Առաջին տպավորությունս այն էր, որ նրանք խիստ էին տրամադրված, նրանց տրամադրությունը մոտավորապես այսպես կարելի էր մեկնաբանել՝ ինչո՞ւ եք եկել այստեղ, մենք բազմաթիվ գործեր ունենք: Բացատրեցի, որ չեմ եկել հակամարտությունից խուսափելու կամ Զ. Բալայանի մեղավոր կամ անմեղ լինելը ապացուցելու: Ներկայացնելու եմ Ադրբեջանի եւ Ինտերպոլի թույլ տված օրինախախտումներն ու լուծելու հետախուզման սանկցիան վերացնելու հարցը:

Ներկայացրի, թե Ադրբեջանի կողմից միջազգային պայմանագրի որ կետերն են խախտված, ներկայացրի Զորի Բալայանի անձնական տվյալները, Մինսկի կոնվենցիան, որի իրավական դաշտում են գործում Հայաստանն ու Ադրբեջանը: Ինձ շատ զարմացրեց, որ դիվանագիտական փոստով ուղարկված մեր գլխավոր դատախազի նամակը նրանք չունեին: Նրանք ամենից շատ զարմացած էին, որ ադրբեջանցիները ստացել էին մեր նամակը, որով տեղեկացնում էինք, թե Զ. Բալայանը գտնվում է Հայաստանում, դա օգոստոսի ամիսն էր: Ադրբեջանը խախտել է նաեւ մարդու քաղաքացիական եւ քաղաքական իրավունքների մասին միջազգային պակտը, որի 14-րդ հոդվածի 3-րդ կետի համաձայն մեղադրյալն անմիջապես պետք է տեղեկացվեր իր մեղադրանքի հիմքում ընկած փաստերի մասին այն լեզվով, որին նա տիրապետում է: Նրանք զարմացել էին, որ Զ. Բալայանին մեղադրական որոշումը չի ուղարկվել: Ես պնդեցի, որ Ադրբեջանի նպատակն արդար դատավարություն իրականացնելը չէ, նրանց նպատակը հաշվեհարդար տեսնելն է, ինչը կոպիտ խախտում է վերը հիշատակված պակտի C կետի, որի համաձայն իրավունք ունի դատարանի առջեւ կանգնելու առանց անհիմն ձգձգումների: Հայտնեցին նաեւ, որ Ադրբեջանը խախտել է Ինտերպոլի գլխավոր քարտուղարության կողմից հրատարակվող հետախուզման միջազգային քարտերի վերաբերյալ կարգի 1. 8. 2. 5 կետը, որի համաձայն Ադրբեջանը իմանալով հետախուզվողի գտնվելու վայրի մասին պետք է այդ երկրին հարցում ուղարկի անձին հանձնելու պահանջով, եւ սկսվի հանձնման պրոցեսը, ինչը մինչեւ այժմ չի արել: Չեն կարող մարդուն մշտապես պահել կասկածյալի վիճակում, հետախուզումից մինչեւ դատաքննություն սահմանված ժամկետը 1 տարի է, որի ընթացքում կամ պետք է մարդուն դատեն, կամ ազատեն:

Հայտնեցի նաեւ, որ Զ. Բալայանը միջազգային ճանաչում ունեցող ազգային գործիչ է, մեծ հումանիստ, իսկ Ադրբեջանը հետախուզում հայտարարելով սահմանափակել է նրա ազատ շարժվելու իրավունքը, ահաբեկչության մեջ մեղադրելով արատավորել նրա պատիվն ու արժանապատվությունն Ինտերպոլի անդամ 178 երկրներում, վտանգել է նրա կյանքի իրավունքը, քանի որ ստրեսից Զ. Բալայանի առողջական վիճակը կտրուկ վատացավ, եւ նա շատ շտապ ստիպված էր վիրահատվել: Վիրահատությունը պետք է կատարվեր նույն կլինիկայում, նույն մասնագետների կողմից: Սակայն, միջազգային հետախուզումը նրան զրկեց ԱՄՆ մեկնելուց, որտեղ վիրահատվել էր առաջին անգամ: Նա հարկադրված վիրահատվեց Հայաստանում, որի հետեւանքով դարձավ առաջին կարգի հաշմանդամ:

– Դուք ներկայացրել եք Ադրբեջանի գործած անօրինականությունները, իսկ ինչպիսի՞ն պետք է լիներ Ինտերպոլի պատասխան քայլը:

– Ես նրանց առաջարկեցի անհապաղ սկսել դատը, համաձայն Ինտերպոլի կանոնակարգի, Զ. Բալայանի անունով հրապարակված կարմիր անկյունով քարտի չեղյալ հայտարարելու գործընթացը: Պատասխանեցին, որ Ինտերպոլի վերահսկողական հանձնաժողովը փետրվարի 6-ին կլսի գործը եւ արդյունքների մասին կտեղեկացնի: Տեղեկացրին նաեւ, որ Ադրբեջանից լրացուցիչ նյութեր էին պահանջել, որոնք կհաստատեին նրանց դիրքորոշումը, սակայն մինչ այդ չէին ստացել: Ցանկանում էին իմանալ, թե Հայաստանն ինչու է այդքան շահագրգիռ այդ հարցով, եւ ՀՀ ՆԳ նախարարն էր գրել Ինտերպոլին, եւ առողջապահության նախարարը, եւ գլխավոր դատախազը: «Նա ձեզ համար այդքան կարեւո՞ր անձ է», հարցնում էին ինձ: Նրանց նվիրեցի անվանի գրողի «Դրախտի եւ դժոխքի միջեւ» գրքի անգլերեն թարգմանությունը, որտեղ Զ. Բալայանի մասին տեսակետներ էին հայտնել միջազգային ճանաչում ունեցող գործիչներ: Հասկացան, որ մինչեւ մեր հանդիպումը շատ մակերեսային էին իրենց պատկերացումներն այդ գործի մասին:

– Ինչպիսի՞ն էին քննարկման արդյունքները, եւ արդյոք ձեր ներկայացրած փաստաթղթերն ու առարկությունները դեր ունեցա՞ն այդ հարցում:

– Փետրվարի 7-ին Երեւանից զանգահարեցի արդյունքների մասին տեղեկանալու համար: Պատասխանեցին, որ լսել են գործը, արդյունքների մասին կտեղեկացնեն: Անցավ մոտ քառասուն օր, պատասխան չստացանք, եւ ես խնդրեցի Ինտերպոլի հայաստանյան գրասենյակի միջոցով հարցում կատարել: Նրանց պատասխանը փոքր-ինչ անհասկանալի էր, հայտնում էին, որ քննարկել են, սակայն վերջնական որոշում չեն կայացրել, որովհետեւ նյութերն ամբողջական չէին: Տեղեկացնում էին, որ քննարկման նախօրեին Ադրբեջանից նյութեր են ստացել եւ ժամանակ են խնդրում ուսումնասիրելու համար: Նրանց ասելով, գործն արդեն ամբողջական է, եւ մայիսի 20-ին կրկին կքննարկեն:

– Դուք լավատես ե՞ք, եթե ոչ՝ ի՞նչ քայլեր եք ձեռնարկելու Ինտերպոլի միակողմանի մոտեցումը, մեղադրողի կեցվածքը փոխելու համար:

– Եթե Ինտերպոլը չհանի հետախուզման սանկցիան, մենք կարող ենք հանդես գալ Ինտերպոլի դեմ, քանի որ Ինտերպոլի գլխավոր քարտուղարության կողմից հետախուզման միջազգային քարտերի հրատարակման 1. 3. 2 կետի համաձայն, այդ քարտերի հրապարակման եւ տարածման համար պատասխանատվությունը կրում է Ինտերպոլի գլխավոր քարտուղարությունը: Ինտերպոլի կանոնադրության 2-րդ հոդվածի համաձայն, նա պարտավոր է պահպանել մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրի ոգին, իրավունքների հռչակագիրը, որում ասվում է. «Ապահովել եւ զարգացնել փոխհամագործակցությունը քրեական ոստիկանության բոլոր մարմինների միջեւ՝ երկրներում գործող օրենսդրությունների շրջանակում եւ մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրի ոգով»: Պատրաստվում ենք դիմելու ՄԱԿ-ի միջազգային դատարան (Հաագայի), նաեւ մարդու իրավունքների Ստրասբուրգի դատարան, քանի որ բացահայտորեն խախտվել են Զ. Բալայանի մի շարք իրավունքները: Բացի այդ, մենք չենք սպասում Ինտերպոլի պատասխանին, արդեն բոլոր նյութերն ուղարկել ենք ՄԱԿ-ի մարդու իրավունքների հանձնաժողովին, որպեսզի քննարկի Ինտերպոլի եւ Ադրբեջանի գործելաոճը, եւ նրանց պատասխանատվության ենթարկելու հարցը որոշվի: Կարծում եմ, առաջիկա օրերին կստանանք նրանց պատասխանը:

Հարցազրույցը վարեց
ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԸ

Բաքուն միջոցներ է ձեռնարկել քիվեսթյան բանակցությունների վրա ազդելու

ՆԱՏՕ-ին հրավեր-առաջարկ, իսկ հարեւան երկրներին տարածքային հավակնություններ ներկայացնելով

Վերջին շրջանում միջազգային ԶԼՄ-ների եւ քաղաքական շրջանակների քննարկումների առարկան է դարձել Ադրբեջանի նոր հրավերով այդ երկրում ՆԱՏՕ-ի ռազմական բազայի ստեղծման հարցը: Բացի այդ, Ալիեւի Անկարայից վերադառնալուց հետո Ադրբեջանի խորհրդարանը, որտեղ վճռորոշ ձայներով մեծամասնություն է կազմում Ալիեւի «Նոր Ադրբեջան» կուսակցությունը, պատրաստվում է օրակարգ մտցնել «ադրբեջանաբնակ պատմական տարածքների» ճանաչման հարցը: Օրինագիծն արդեն քննարկվել է մարդու իրավունքների, իրավական, արտաքին հարցերի եւ միջխորհրդարանական կապերի հանձնաժողովների համատեղ նիստում: Ըստ հիշյալ օրինագծի «ադրբեջանաբնակ պատմական տարածքներ» են համարվում՝ Հայաստանի ողջ տարածքը, Վրաստանի արեւելյան մի հատվածը, Ռուսաստանի հարավային եւ Իրանի հյուսիսային հատվածները:

Տարածաշրջանի զարգացումների ներկա ֆոնի վրա այդօրինակ հարցի քննարկումը ԼՂՀ-ի խնդրի շուրջ քիվեսթյան բանակցությունների վրա ազդելուց զատ կարելի է ենթադրել, որ հակաքայլ է ուղղված Ֆրանսիայի կողմից Հայոց ցեղասպանության պաշտոնական ճանաչմանը կամ Հայաստանում Կարսի պայմանագրի չեղյալ հայտարարման հարցն օրախնդիր դարձնելուն:

Անդրադառնալով ՆԱՏՕ-ին հղած Բաքվի վերջին հրավեր-առաջարկին, հարկ է նշել, որ վերջինս 1994-95 թթ. ի վեր ղարաբաղյան խնդրում հաղթանակ ապահովելու նպատակով շրջանառության մեջ դրեց նավթի գործոնը, մի կողմից՝ Արեւմուտքի ադրբեջանամետ կողմնորոշման ակնկալիքով, մյուս կողմից՝ որպես ճնշման լծակ Ռուսաստանի եւ Իրանի վրա, որոնք բարեկամական կապեր ունեն Հայաստանի հետ: Սակայն այդ գործոնն իբրեւ ճնշման լծակ չէր կարող գործել ցանկալի արդյունավետությամբ, քանզի, անկախ նավթի պաշարների քանակից, առկա էր Կասպից ծովի կարգավիճակի հարցը, որով Թեհրանն ու Մոսկվան կարող էին չեզոքացնել ոչ միայն Բաքվի ճնշումները, այլեւ ծրագրերն այդ ոլորտում: Ավելին, նավթի հաղթաքարտն իրեն լիովին սպառեց, երբ արեւմտյան ընկերությունների նավթի խոշոր պաշարների որոնումներն Ադրբեջանում չհանգեցին ցանկալի արդյունքի: Ահա թե ինչու 1999 թ. հունվարից Բաքուն շրջանառության մեջ դրեց Թեհրանի եւ Մոսկվայի վրա ճնշում գործադրելու առավել հզոր խաղաքարտ՝ Ադրբեջանում ՆԱՏՕ-ի, ԱՄՆ-ի կամ թուրքական ռազմական բազա ստեղծելու հարցը: Բաքուն քաջ գիտակցում էր, որ նման առաջարկ-հրավերը դրական արձագանք կգտնի Վաշինգտոնում, միաժամանակ խիստ մտահոգելով Թեհրանին ու Մոսկվային: Քանզի այդօրինակ առաջարկը լիովին համընթաց է Վաշինգտոնի՝ ՆԱՏՕ-ն դեպի Արեւելք ընդլայնելու նպատակներին: Այս առնչությամբ կարելի է վկայակոչել 1998 թ. ՆԱՏՕ-ի անդամ երկրների ԱԳ նախարարների դեկտեմբերյան համաժողովը, որ կոչված էր քննարկելու կազմակերպության ռազմավարության եւ միջազգային ասպարեզում նրա դերի հարցերը հետսառըպատերազմյան շրջանում: ԱՄՆ նախկին պետքարտուղար Մադլեն Օլբրայթն իր ելույթում շեշտելով ՆԱՏՕ-ի ընդլայնման անհրաժեշտությունը, նշել է, որ միջազգային անվտանգությանը սպառնում են շրջանային, ազգային բախումները, միջուկային, քիմիական եւ կենսաբանական զենքերի տարածումը, ինչպես նաեւ միջազգային համաձայնագրերին չենթարկվող պետությունների առկայությունը, իսկ ՆԱՏՕ-ն այդօրինակ ճգնաժամերը սանձահարելու հարցում խիստ կարեւոր դեր կարող է խաղալ: Բնականաբար, Ադրբեջանի առաջարկը ողջունելի էր Արեւմուտքի, մասնավորապես Միացյալ Նահանգների համար, սակայն, եթե այսօր վերջիններս գործնական քայլեր չեն կատարում այդ ուղղությամբ, ինչպես նշում են քաղաքագետները, լոկ այն պատճառով, որ այստեղ ՆԱՏՕ-ի ներկայության համար անհրաժեշտ պայմաններ չկան, ասել է թե այստեղ առկա չեն համաշխարհային մակարդակով անվտանգության հարցեր: Ավելին, ՆԱՏՕ-ի ներկայությունը Հարավային Կովկասում ամենայն հավանականությամբ կխախտի տարածաշրջանում ուժերի առկա հավասարակշռությունը, որքան էլ որ Ադրբեջանն իր առաջարկը հանում ուժերի հավասարակշռության պատճառաբանի:

Բաքուն ռազմական բազաների հարցն առաջին անգամ օրակարգ մտցրեց փաստորեն այն ժամանակ, երբ ղարաբաղյան հիմնահարցի խաղաղ կարգավորման շրջանակներում ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահներն առաջարկեցին ընդհանուր պետության ստեղծման տարբերակը, ինչը որպես բանակցությունների վերսկսման հիմք ընդունել էին Երեւանն ու Ստեփանակերտը: Ադրբեջանը, անկասկած, այդպիսով ձգտում էր ձերբազատվել ընդհանուր պետության գաղափարից՝ ճնշում գործադրելով Ռուսաստանի վրա եւ շահագրգռելով ԱՄՆ-ին: Եվ իրականում էլ Ադրբեջանում ՆԱՏՕ-ի կամ ԱՄՆ ռազմական բազա ստեղծելու հարցի արծարծումը Մոսկվայի եւ Թեհրանի խիստ բացասական հակազդեցությանն արժանացավ, որոնք տարբեր առիթներով խիստ մտահոգություն հայտնեցին այդ առնչությամբ, միաժամանակ ի նպաստ Ադրբեջանի որոշ քայլեր ձեռնարկեցին: Հարցն օրակարգ մտնելուց անմիջապես հետո Բաքու ժամանեց Ռուսաստանի նախկին նախագահ Բորիս Ելցինի հատուկ ներկայացուցիչը, որը Ալիեւի հետ հանդիպումից հետո հայտարարեց, թե Ռուսաստանի նախագահը հավանություն չի տալիս ընդհանուր պետության գաղափարին: Բացի այդ, քննարկման առարկա դարձավ Ալիեւի պաշտոնական հնարավոր այցը Թեհրան, որն, ի դեպ, առ այսօր չի կայացել: Եվ ի վերջո կարելի է ասել, թե օրակարգից հանվեց ընդհանուր պետության գաղափարը:

Այսօր՝ քիվեսթյան բանակցությունների նախօրեին ՆԱՏՕ-ի ռազմական բազաների հարցի կրկին արծարծմամբ եւ հարեւան բոլոր երկրներին տարածքային հավակնություններ ներկայացնելով, Բաքուն թերեւս ցանկանում է ազդել դրանց ընթացքի վրա: Բացառված չէ նաեւ, որ Ադրբեջանը հավանական է համարում այն, որ Մինսկի խմբի համանախագահների ենթադրյալ նոր առաջարկությունն առնվազն համընթաց չի լինելու Բաքվի նկրտումներին, ուստի այսպիսով ցանկանում է նախահարձակ լինել. առաջին դեպքում սիրաշահելով Արեւմուտքին միաժամանակ ճնշում գործադրել Ռուսաստանի վրա, երկրորդում՝ ճնշել նաեւ Հայաստանին եւ Իրանին:

ԷՄՄԱ ԲԵԳԻՋԱՆՅԱՆ

Քիվեսթյան բանակցությունները չափազանց կարեւոր են, որովհետեւ տապալվելու են

Սկիզբը էջ 1

Մեր կարծիքով, արժե վերհիշել 1995-96 թթ. ԼՂ շուրջ բանակցությունները, ավելի կոնկրետ՝ տխրահռչակ Լիսաբոնը, երբ հակամարտող կողմերին առաջարկված պայմանները հավանության արժանացան ԵԱՀԿ 53 երկրների կողմից, եւ միայն Հայաստանը մերժեց: Հիմա են այն ժամանակվա իշխանությունները հոխորտում, թե ինչ ձախողման մասին է խոսքը, երբ պաշտոնական Երեւանը նախկին նախագահ Տեր-Պետրոսյանի շուրթերով մերժեց ԵԱՀԿ գագաթաժողովում առաջ քաշված երեք դրույթները: Մինչդեռ խոսքը ոչ այնքան ԼՂՀ-ի համար անընդունելի պայմանների մասին էր, որքան Հայաստանի դիվանագիտական պարտության եւ մեկուսացման: «Խելոք դիվանագետներն ու բանագնացները», ինչպես իրենք իրենց են կոչում՝ Դավիթ Շահնազարյանը, Արա Սահակյանը, Վահան Փափազյանը եւ այլք, պարզապես իրավունք չունեին Լիսաբոնը նվեր ստանալ, խնդիրը հասցնել Լիսաբոն: Որպես դիվանագիտական ձախողման տրամաբանական արդյունք՝ 1997 թ. Հայաստանին, ըստ էության, պարտադրվեց ԼՂ կարգավորման «փուլ առ փուլ» տարբերակը, որը նախկինները երեւութապես լավն են համարում: Լիսաբոնը կարող էր չլինել, եթե 1995 թ. խորհրդարանական, ապա 1996 թ. նախագահական ընտրությունները «ֆարս» չլինեին: Երկու ընտրություններից Հայաստանն ունեցավ ոչ լեգիտիմ խորհրդարան, եւ բռնի կերպով իշխանության մնացած Լեւոն Տեր-Պետրոսյան:

Չի բացառվում Քի Վեսթում կողմերին առաջարկվի կարգավորման որեւէ տարբերակ, որը, դատելով կողմերի հռետորությունից, անընդունելի կլինի մեկ կամ երկու կողմերին միաժամանակ: Հայկական կողմի դիվանագիտական հաղթանակ կլինի կամ առնվազն մենք պարտված չենք լինի, եթե չմերժենք առաջարկությունը, այսինքն՝ չպետք է բանակցային գործընթացը հասցնել մի հանգրվանի, երբ քեզ ինչ-որ բան են առաջարկում եւ դու մերժում ես: Վաշինգտոնի անուղղակի ակնարկներից կարելի է հետեւություն անել, որ հայկական կողմի վրա ճնշումներ կլինեն: Այլապես, ինչպես բացատրել «1998 թ. ՀՀ-ում նախագահական ընտրություններում շուրջ 100 հազար կեղծ ձայների մասին» պետդեպարտամենտի երեքամյա ուշացումով հայտարարությունը:

Ավելորդ չէ նշել, որ Քի Վեսթում ԱՄՆ-ը փորձելու է լուծել մարտավարական խնդիր: Քանի որ Քոչարյան-Ալիեւ հանդիպումն անցնելու է պետքարտուղար Քոլին Փաուելի հովանու ներքո, առանձին-առանձին, ապա եռակողմ հանդիպումներ է ունենալու Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների հետ, եւ Վաշինգտոնը փորձելու է «խաղաղություն կորզել» նախագահներից, ապա ձախողումը կնշանակի առաջին հերթին հենց Վաշինգտոնի պարտություն: Վերջին տասնամյակում Վաշինգտոնը շատ պարտություններ է կրել. արաբ-իսրայելական բանակցություններ, Իրաքի նկատմամբ բարբարոսություններ, անիմաստ ավերածություններ Սերբիայում... ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի մյուս երկու եռանախագահող պետությունները՝ Ռուսաստանը եւ Ֆրանսիան թերեւս կցանկանային հերթական անգամ ականատեսը լինել ԱՄՆ ձախողության, հատկապես Ֆրանսիան, որը երկու անգամ ԼՂ բանակցություններում արդեն ձախողվել է: Ըստ էության, բացի այն, որ նախագահներ Քոչարյանն ու Ալիեւը պետք է լուծեն, կամ փորձում են լուծել ԼՂ հակամարտությունը, Քի Վեսթում, նրանք, որքան էլ անհեթեթ ու տարօրինակ հնչի, մի կողմից Ֆրանսիա-ԱՄՆ, մյուս կողմից Ռուսաստան-ԱՄՆ հակասությունները «կարգավորելու» գործում հնարավորություն կունենան յուրահատուկ միջնորդի դեր կատարել:

ԿԱԴՐԱՅԻՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Արեւմտյան ԶԼՄ-ների ուշադրության կենտրոնում Ռուսաստանն է

Ավելի ստույգ՝ Վլ. Պուտինն ու Ս. Իվանովը

Արեւմտյան եւ ռուսական ԶԼՄ-ների ուշադրության կենտրոնում ՌԴ նախագահ Վլ. Պուտինի կատարած կադրային փոփոխություններն են ուժային նախարարություններում: «Վաշինգտոն փոստը» մարտի 29-ի «Պուտինն անվտանգության կարեւորագույն պաշտոններում իր համախոհներին է նշանակում» հոդվածում գրում է. «Սերգեյ Իվանովը հիմա է քաղաքացիական անձ, մինչդեռ մինչեւ անցյալ տարի նա Դաշնային անվտանգության ծառայության՝ ՊԱԿ-ի իրավահաջորդի, գեներալ էր: 48-ամյա Իվանովի եւ նախագահ Պուտինի կենսագրությունները նման են: Իվանովն էլ է ծնվել Սանկտ Պետերբուրգում, դարձել լրտես, ծառայել Մեծ Բրիտանիայում, Ֆինլանդիայում, Քենիայում: Իվանովը Մոսկվա-Վաշինգտոն հարաբերություններում կոշտ գծի կողմնակիցներից է: Պուտինը ՆԳ նախարար է նշանակել իշխանամետ «Միասնություն» խմբակցության առաջնորդ Բ. Գռիզլովին, որը միայն վերջերս է հայտնվել իշխանական երկնակամարում: «Գռիզլովը եւս Սանկտ Պետերբուրգից է: 50-ամյա ռադիո-ինժեները Պուտինի ամենահավատարիմ զինվորն էր Պետդումայում», հիշեցնում է «Վաշինգտոն փոստը»:

«Ասոշիեյթեդ պրեսը» հաղորդում է. «ՊԱԿ-ի նախկին գործակալ Պուտինը ՊԱԿ-ի վետերան Իգոր Սերգեեւի փոխարեն, որը զբաղեցնում էր պաշտպանության նախարարի պաշտոնը, նշանակեց ՊԱԿ-ի գեներալ Սերգեյ Իվանովին, որը սերտ կապեր ունի Պուտինի հետ, խոսում է սահուն անգլերենով, սիրում է Ագաթա Քրիստիի եւ Ֆրեդերիկ Ֆորսայթի լրտեսական թրիլերները, վիսկի, բասկետբոլ, ամուսնացած է, ունի երկու որդի»: Գործակալությունը հիշեցնում է, որ Իվանովը Արեւմուտքի, մասնավորապես ԱՄՆ-ի հետ հարաբերություններում կոշտ գծի կողմնակից է:

BBC-ն ՌԴ-ում կադրային փոփոխություններ ակնկալում էր, բայց այնպիսին, ինչպիսին կատարեց Պուտինը, ոչ ոք չէր կանխատեսում: Ըստ ռադիոկայանի, Պուտինն «այս փոփոխություններով ձեւավորեց հավատարիմներով շրջապատված միաձույլ թիմ»:

Բրիտանական «Ֆայնենշլ թայմսը» Ս. Իվանովի նշանակումը պաշտպանության նախարարի պաշտոնում բացատրում է այսպես. «Մոսկվան մտադիր է արագորեն արդիականացնել իր զինված ուժերը, կրճատել անձնակազմի թվաքանակը: Անվտանգության խորհրդի քարտուղարի պաշտոնից Ս. Իվանովի հեռացումը եւ նրա փոխարեն ՆԳ նախարար Վլ. Ռուշայլոյի նշանակումը ցույց է տալիս, որ այս ինստիտուտի (Անվտանգության խորհրդի) ազդեցությունը ռուսական քաղաքական բեմահարթակում նվազելու է»:

«Նեզավիսիմայա գազետան» Ս. Իվանովի նշանակումը մեկնաբանում է հետեւյալ կերպ. «Այս նախարարության ազդեցությունը մյուս ուժային կառույցների նկատմամբ էականորեն կմեծանա: Հիշեցնենք, երբ 1998 թ. Պուտինը նշանակվեց Դաշնային անվտանգության ծառայության ղեկավար, իրեն տեղակալ նշանակեց Իվանովին: Երբ Պուտինը ստանձնեց վարչապետի պարտականությունները 1999 թ., Իվանովը դարձավ Անվտանգության խորհրդի քարտուղար: Պաշտպանության նախարարի պորտֆելն ստանձնելով՝ Իվանովը ոչ միայն կհամակարգի ուժային կառույցների գործունեությունը, այլեւ, ըստ էության, կդառնա ՌԴ-ում երկրորդ կարեւոր անձնավորությունը Պուտինից հետո»:

«Կոմերսանտը» հիշեցնում է, որ ՌԴ ՊՆ-ում շուտով կսկսվեն բարեփոխումներ, եւ Իվանովը միակ գործիչն է Պուտինից հետո, որի «քաղաքական կշիռը թույլ կտա կրճատել բանակը»:

Ավարտվեց արաբական գագաթաժողովը Ամմանում

Մարտի 28-ին ավարտվեց Ամմանում կայացած երկօրյա արաբական գագաթաժողովը, որի օրակարգում կար 51 հարց: Այնուհանդերձ, արաբ ղեկավարների քննարկումների մեծ մասը կենտրոնացավ 2 հիմնախնդիրների վրա: Առաջինը Իրաք-Քուվեյթ վեճն էր, որի հարթեցման ուղղությամբ դիտորդները ակնկալում էին շրջադարձային որոշումներ: Սակայն, ըստ էության, դա տեղի չունեցավ, թեեւ առկա էին բազմաթիվ դրական նախադրյալներ: Այդ անհաջողությունը հաղթահարելու նպատակով արաբ առաջնորդները Հորդանանի թագավոր Աբդուլլահ 2-րդին լիազորեցին կազմել մի հանձնախումբ, որը շարունակելու է խորհրդակցությունները արաբական շահագրգիռ կողմերի հետ:

Երկրորդ հիմնախնդիրը, բնականաբար, արաբ-իսրայելական հակամարտությունն էր, որի շուրջ գրեթե որեւէ փոփոխություն չարձանագրվեց արաբական հավաքական դիրքորոշման մեջ: Եզրափակիչ հայտարարությունից տեղեկանում ենք, որ գագաթաժողովի մասնակիցները մեկ անգամ եւս դատապարտում են իսրայելական ագրեսիան եւ սպառնալիքներն արաբական ժողովուրդների դեմ, սատարում են պաղեստինյան ապստամբությանը եւ պահանջում իսրայելական զորքերի հեռացումն արաբական գրավյալ բոլոր հողերից մինչեւ 1967 թ. սահմանները: Ընդ որում, նրանք խիստ դժգոհություն են հայտնել ԱՄՆ-ին՝ վետոյի իր իրավունքը կիրառելու համար մի նախագծի դեմ, որը պահանջում էր ՄԱԿ-ի վերահսկիչ ուժեր տեղաբաշխել պաղեստինյան հողերում: Նրանք պահանջել են նաեւ վերականգնել Իսրայելին բոյկոտելու գրասենյակի գործունեությունը:

Ամմանի գագաթաժողովի ուշագրավ իրադարձություններից մեկը այն էր, որ Իրաքը 1 միլիարդ եվրո հատկացրեց պաղեստինյան ինթիֆադային, ինչը, սակայն, կատարվելու է ՄԱԿ-ի ԱԽ-ի համաձայնությունից հետո միայն, քանզի վերջինս գրեթե ամբողջությամբ տնօրինում է իրաքյան նավթի վաճառքը՝ «Նավթ՝ սննդի դիմաց» ծրագրի շրջանակներում: Ի դեպ, 2000 թ. հոկտեմբերին Կահիրեում կայացած գագաթաժողովը նույնպես խոստացել էր 1 միլիարդ դոլար տրամադրել պաղեստինցիներին, բայց, վերջիններիս վկայությամբ, տեղ է հասել այդ գումարի 3 տոկոսը միայն:

Վերջում նշենք, որ արաբ ղեկավարները միաձայն ընտրել են Արաբական երկրների լիգայի նոր ընդհանուր քարտուղարին՝ Եգիպտոսի ԱԳ նախարար Ամր Մուսային: Նա փոխարինելու է Իսմաթ Աբդուլ-Մաջիդին, որի պաշտոնավարության ժամկետն ավարտվելու է առաջիկա մայիսին:

Ա. Մ

Մշակույթ

Ապարանքների պատմություն

Հայկական ճարտարապետությունն աշխարհում ճանաչված է առավելապես հոգեւոր շինություններով՝ վանքերով, եկեղեցիներով: Սակայն դրանց կողքին իր ուրույն տեղն ունի նաեւ շատ քիչ ուսումնասիրված աշխարհիկ ճարտարապետությունը, որի կարեւորագույն բնագավառներից է պալատաշինությունը: Հայկական ճարտարապետությունն ուսումնասիրող կազմակերպության հրատարակած չորրորդ գիրքը Արսակ Ղուլյանի «Արցախի եւ Սյունիքի մելիքական ապարանքները» գիրքն է, որտեղ համադիր քննությամբ ներկայացված են միջնադարյան Հայաստանի Արցախ եւ Սյունիք նահանգների 15-18-րդ դդ. պահպանված պալատ-ամրոցները: Առաջին անգամ բազմաբնույթ փաստագրական նյութերով եւ համեմատական քննությամբ ներկայացված է Արցախի եւ Սյունիքի ուշ միջնադարյան պալատական ճարտարապետության մոտ երկու տասնյակ հուշարձան: Պատմաաշխարհագրական միջավայրի հենքի վրա ցույց է տրվում դրանց ստեղծման գրեթե անընդմեջ ընթացքը, բացահայտվում են ճարտարապետական-հորինվածքային առանձնահատկությունները, դիտարկվում ձեւաստեղծման եւ ծագումնաբանական հնարավոր ուղիները, ցույց են տրվում ճարտարապետական զուգահեռներն ու առնչությունները, առաջարկվում են նախնական հորինվածքների վերակազմությունները:

Ամրոցակերտ մելիքական բնակարանների շինարարությունը սկզբնավորվել է 15-16-րդ դդ. քոչվոր ցեղերից նվաճված, մասնատված ու պարսկա-թուրքական պատերազմների թատերաբեմ դարձած երկրի դժվարին պայմաններում, ապա նոր թափ ստացել 17-րդ դարում ու 18-րդ դարի առաջին երեսնամյակին արցախյան սղնախների եւ սյունյաց ազատամարտի ազգային-ազատագրական պայքարի տարիներին, այնուհետեւ Շուշվա խանության դեմ պայքարի եւ ազատագրական շարժման նոր վերելքի շրջանում: Այս պատճառով էլ մելիքական տների հիմնական հորինվածքային առանձնահատկությունը ամրոցակերտությունն ու փակուն միասնականությունն է: Առաջնորդվելով ներփակ, ամուր պաշտպանված ու մելիքական ընտանիքի կենցաղավարման համար հարմար բազմաբաժին բնակարան ունենալու անհրաժեշտությամբ՝ ճարտարապետները ապարանքների ճարտարապետական, հորինվածքային լուծումները հարմարեցրել են տեղանքին: Մելիքական ապարանքները մոտ լինելով պաշտամունքային կառույցներին՝ նաեւ ձեւավորել են բնակավայրի հասարակական կենտրոնը: Դրանք ծառայելով որպես միջնաբերդ, կառուցվել են տեղական շինությունների գեղարվեստական ու շինարարական հնարավորությունների քաջիմացությամբ ու խիստ նպատակային օգտագործմամբ, երկրամասի սեյսմիկ պայմանների հաշվառումով:

Գրքում ուսումնասիրված են 16 ապարանքների (Ականաբերդ, Քաշաթաղ, Խնձորեսկ, Գյուլիստան, Ջրաբերդ, Շուշի, Հոռեկավան եւ այլն) տեղադիրքը, կառուցապատումը, հորինվածքային առանձնահատկությունները, ճարտարապետական հարդարանքը, շինարարական արվեստը, հորինվածքային ծագումնաբանությունը, ճարտարապետական առնչությունները: Գիրքը հարուստ է պատկերագրական նյութերով՝ չափագրություններով, վերակազմություններով, համեմատական աղյուսակներով եւ լուսանկարներով:

Ավելացնենք նաեւ, որ Հայկական ճարտարապետությունն ուսումնասիրող կազմակերպությունը հրատարակել է նաեւ Սամվել Կարապետյանի «Հայ մշակույթի հուշարձանները Խորհրդային Ադրբեջանին բռնակցված շրջաններում» գրքի (որի մասին **«Ազգը»** ժամանակին գրել է) անգլերեն տարբերակը:

Ա. Ա.

Բրիտանական մշակույթի օրեր Երեւանում

Նշանավորվում են «Cutting Edges» խորագրով բրիտանական մշակույթի օրերը, որի նախաձեռնողը Հայաստանում Մեծ Բրիտանիայի դեսպանությունն է:

Երեկ դրանց շրջանակում «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում տեղի ունեցավ «Սերենադ» կամերային եւ Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբերի համերգը: Ողջույնի խոսքով հանդես եկան Հայաստանում Մեծ Բրիտանիայի դեսպան Թիմոթի Ջոնսը եւ Առեւտրի ու արդյունաբերության նախարարության ներկայացուցիչ Թոմ Մաքքըունը: Կարեւորելով հայ-անգլիական մշակութային կապերի զարգացման ներկայիս միտումները, բրիտանացիները թանկ նվեր ընծայեցին ՀՖՆ-ին՝ անգլիական եղջերափող: «Մենք գիտենք, որ ձեր սիմֆոնիկ նվագախմբին պակասում է այս փողային նվագարանը եւ որոշեցինք նվիրել այն որպես մեր ժողովուրդների բարեկամության խորհրդանիշ», ասաց Թոմ Մաքքըունը:

Համերգին իր մասնակցությունը բերեց բրիտանացի հոբոյահար Մալքոմ Մեսիթերը, որը մասնավորապես փայլուն վիրտուոզությամբ կատարեց Արամ Խաչատրյանի «Լեզգինկան»՝ սեփական փոխադրմամբ:

Առաջին բաժնում հնչած Անտոնիո Վիվալդիի ֆլեյտայի եւ կամերային նվագախմբի «Գիշեր» կոնցերտը, ՀՖՆ առաջատար ֆլեյտահար Մանուկ Հայկազյանի մենանվագով, աչքի ընկավ նրբակերտ հնչողությամբ, փայտյա փողային նվագարանի համար առանձնակի դժվարություն ներկայացնող արագընթաց պասաժների, ֆիորիտուրների պատշաճ հաղթահարմամբ:

Գեւորգ Ֆիլիպ Տելեմանի գալարափողի եւ նվագախմբի կոնցերտը ՀՖՆ առաջատար գալարափողահար, ճանաչված երաժիշտ Մերուժան Տեր-Մինասյանի մեկնաբանմամբ ներկայացավ մեզ որպես երաժշտական կուռ կառուցվածքի, «Լարգո»-ում ներքին, զուտ դրամատիզմով հագեցած, «Allegro»-ներում՝ թեթեւ, լուսավոր ու թափանցիկ կտավ:

Պյոտր Չայկովսկու՝ լարային նվագախմբի համար գրված Սերենադի կատարումով «Սերենադ» կամերային նվագախումբը հավաստեց իր կատարողական վարպետությունը: Երաժշտական ձեւի ճշգրիտ զգացողություն, գունային-տեմբրային հարուստ ներկապնակ, չափակշռութային անցումների ճկունություն, պարտիտուրի պատեի հատվածներում, մասնավորապես tutti-ներում թավ, խորխտ, մեծ կազմի նվագախմբին հատուկ հնչողություն: Հատկանիշներ, որոնք մեծապես հոգեհարազատ դարձրին ստեղծագործության ունկնդրումը՝ եւս մեկ անգամ վկայելով «Սերենադ» կամերային նվագախմբի գեղարվեստական ղեկավար եւ դիրիժոր Էդուարդ Թոփչյանի երաժշտական ուշագրավ շնորհները եւ դիրիժորական մեծ ճանապարհ ոտք դնելու իրողությունը:

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Գործն է անմահ, լավ իմացեք...

1994 թ., երբ Երեւանի քաղաքապետը Վահագն Խաչատրյանն էր, իսկ փոխքաղաքապետը եւ մշակութային հարցերի պատասխանատուն Յուրի Բախշյանը, առաջինի հովանավորությամբ եւ երկրորդի խորհրդով ստեղծվեց Երեւանի մանկական ֆիլհարմոնիկ կամերային նվագախումբը: Նվագախմբի առաջին քայլերից իր ներկայությամբ ու շնորհավորանքով հաջողություններ է մաղթել Յուրի Բախշյանը: Տարիները գլորվեցին, եւ ահա այս գարնան զարթոնքի հետ մանկական ֆիլհարմոնիկ կամերային նվագախումբը սկսեց իր գարնանային համերգաշարը եւ անդրանիկ համերգը նվիրեց ԱԺ պատգամավոր Յուրի Բախշյանի հիշատակին, որը չարի ձեռքով 1999 թ. հոկտեմբերի 27-ին զոհ դարձավ: Նվագախմբի կազմում ընդգրկված են (մրցութային կարգով ընտրված) 12-16 տարեկան 20 շնորհալի երեխաներ Երեւանի երաժշտական դպրոցներից: Նվագախումբը համերգներով հանդես կգա հանրապետության մարզերում եւ եթե գտնվեն հովանավորներ, ապա կմեկնի հյուրախաղերի արտերկրներ, որտեղ արդեն ստացվել է հրավերներ: ԵՄՖ կամերային նվագախմբի՝ երկու ժամ տեւած հիշատակի համերգի ծրագրում տեղ էին գտել Բեթհովենի, Տելեմանի, Մոցարտի ստեղծագործությունները: Համերգին մասնակցում էին նաեւ ՀՖՆ երաժիշտները, մենակատար Լիլիթ Կարապետյանը՝ նվագախմբի գեղ. ղեկավար ու դիրիժոր Սիդա Նալբանդյանի ղեկավարությամբ: Վերջինս հատուկ էր ընտրել համերգի ծրագիրը՝ հաշվի առնելով, որ Յ. Բախշյանի կյանքում դասական երաժշտությունն առանձնահատուկ տեղ ուներ: Համերգից հետո հուշեր պատմեցին եւ գնահատանքի խոսքեր ասացին Վահագն Խաչատրյանը եւ քաղաքապետ Ռոբերտ Նազարյանը: Վերջինս խոստացավ, որ «այն, ինչ չհասցրեց իրականացնել Յուրան, ինքն է իրականացնելու»: Հիշատակի համերգի առիթով ներկաներին եւ կազմակերպիչներին շնորհակալության եւ երախտագիտության խոսք հղեց Անահիտ Բախշյանը: Իսկ բեմի ձախ անկյունում գարնանային բազմերանգ ծաղիկներով ողողված Յուրի Բախշյանի դիմանկարից ծորում էր մեղմ ժպիտը, եւ թվում էր, թե նրա հոգին թեւածում էր դահլիճում ու թաքուն շշնջում. «Ես կամ՝ թեկուզ այստեղ, երաժշտություն դարձած...»:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ-ը Արեւելք-արեւելք ցանցային ծրագրի շրջանակներում հայտարարում է մրցույթ մասնակցելու «Բարձրագույն կրթության հիմնահարցերը. միավորների (credits) վրա հիմնված համակարգեր» խորագրով սեմինարին, որը տեղի կունենա Ուլան-Բատորում սույն թվականի մայիսի 6-ից 10-ը: Սեմինարի նպատակը բարձրագույն կրթության համակարգի բարեփոխման հարցերի քննարկումն է:

Մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել ինքնակենսագրություն (CV) եւ մասնակցելու անհրաժեշտությունը հիմնավորող նամակ: Անգլերեն լեզվի իմացությունը պարտադիր է: Փաստաթղթերն ընդունվում են ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում մինչեւ 2001 թ. ապրիլի 6-ը: Տեղեկությունների համար դիմել հետեւյալ հասցեով

Երեւան 10, Պուշկինի 1, բն. 2, հեռ. 542-119, 541-719, 543-901
e-mail: armine@osi.am

YEREVAN-PARIS-LYON
SABERATOURS-SEVAN
ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ-ՍԵՎԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ-ՓԱՐԻԶ-ԼԻՈՆ

Ավիատոմսեր եւ տուրիզմ
«Սաբերատուր-Սեւան» ճամփորդական գործակալությունն առաջարկում է.

- Ավիատոմսեր Երեւանից ուղիղ չվերթերով

ARMENIAN AIRLINES, swissair, KLM, BRITISH AIRWAYS, АЭРОФЛОТ

տրանզիտ քաղաքներով ցանկացած ուղղությամբ եւ ընկերությամբ: Փարիզի օդանավակայանում Ձեզ կդիմավորի մեր գրասենյակի ներկայացուցիչը եւ կհոգա Ձեր բոլոր հոգսերը

- Գնացքի տոմսեր Եվրոպայում
- Հյուրանոցների ամրագրում Հայաստանում եւ արտասահմանում
- Բժշկական ապահովագրություն

375010, ք. Երեւան, Վարդանանց 10
Հեռ. (3741) 52 54 48, 52 85 48, ֆաքս (3741) 56 40 30
E-mail: sabera@arminco.com

«ԻՆՏԵԼԵԿՏ»
արտադրական կոոպերատիվը մատուցում է ստոմատոլոգիական բոլոր ծառայությունները: Բարձր որակը երաշխավորվում է: Գները մատչելի են:
Հասցեն՝ Սայաթ-Նովա 26
Հեռ.՝ 58-39-24

«ՀԱՅ-ԱՐՏ»
ճարտարապետություն, դիզայն, շինարարական ինժեներինգ, հարդարման աշխատանքներ:
Հասցեն՝ Նալբանդյան 5
Հեռ.՝ 52-39-83

«ՖՈՐՏԵ»
երաժշտական կենտրոն
- Երաժշտական գործիքներ
- Պրոֆեսիոնալ ձայնային սիստեմներ
- Կոնֆերենս ձայնային սիստեմներ
- Սինխրոն թարգմանության համակարգեր

Հասցեն՝ Պուշկինի 48
Հեռ.՝ 531171

OTTO
Գերմանական «OTTO» ֆիրմայի ներկայացուցչությունը Երեւանում առաջարկում է ապրանքներ պատվերով «OTTO» կատալոգներից:
Հասցեն՝ Սարյան 22
Հայփոստի շենք, 2-րդ հարկ
Հեռ.՝ 538105

մեքսիկական ռեստորան
Կիրակնօրյա մանկական ծրագիր դերասանների մասնակցությամբ:
Երեւան, Մաշտոցի 42
Հեռ.՝ 53 99 39

ԼՈՒԾԱՐՎԵԼ Է
«Քիմէքսպո» ՍՊԸ-ն՝ գրանցված Երեբունու պետ. ռեգիստրում: Վկայական՝ 02 Ա N 046533, գրանցման համարը 278.110. 02775, գրանցման տարին՝ 01. 11. 1999 թ., կոդ 37466839: Պարտատերերը երկու ամսվա ընթացքում դիմեն լուծարային հանձնաժողով, հեռ.՝ 474884

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՍՏՎԱԾԱՇՆՉԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ
առաջարկում է «Նոր Կտակարանի» նոր, շքեղ հրատարակություն, ընդամենը 1700 թվագրված օրինակով: Նաեւ հատուկ հրատարակություն՝ մկրտության եւ պսակադրության աստվածահաճո առիթներով նվիրելու համար:
Գրախանութի հասցեն՝ Խորենացի 43, «Այրարատ» կինոթատրոնի հարեւանությամբ, հեռախոս՝ 56-42-22

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄՐՑՈՒՅԹՈՎ ԵՎ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ԱԶԱՏ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅԱՄԲ ՄԱՍՆԱՎՈՐԵՑՄԱՆ Է ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՒՄ

N	Ձեռնարկության անվանումը	Հասցեն	Գործունեության տեսակը	Մասնավորեցման ձեւը	Մասնավորեցվող գույքի գնահատվ. արժեքը (հազ. դրամ)	Մասնավորեցվող գույքի նվազ. գինը (%) կամ (հազ. դրամ)	Մասնավորեցվող բաժնետոմսերի քանակը	Պարտավորությունները (հազ. դրամ)	Տեղեկատ. (ազդագիր) հրապար.	Մասնավորեցման		Զբաղեցրած հողատարածքը
										սկիզբը	ավարտը	
1	«Ջվարթնոց» ՓԲԸ	ք. Էջմիածին, Շրջանային 5	էլ. սարք. արտադրություն	մրցույթ	51394	12849	-	37276	02.03.01	02.03.01	10.04.01	1,2
2	«Անիպեմզա կոմբինատ» ՊՓԲԸ	Շիրակի մարզ, գ. Անիպեմզա	շինանյութերի արտադրություն	մրցույթ	62412	30558	-	1639	02.03.01	02.03.01	10.04.01	13
3	«Արթիկ հյուրանոց» ՊՓԲԸ	Շիրակի մարզ, ք. Արթիկ, Երկաթուղայինների 3	հյուրանոցային սպասարկում	մրցույթ	32797	8039	-	42,5	02.03.01	02.03.01	13.04.01	0,14
4	«Վանաձոր հյուրանոց» ՊՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Վանաձոր, Մաշտոցի 1	հյուրանոցային սպասարկում	մրցույթ	58659	14006	-	29	02.03.01	02.03.01	13.04.01	0,275
5	«Մասիս» ՓԲԸ	Արարատի մարզ, Մասիս ավան, գ. Սայաթ-Նովա	շինարարական աշխատանքներ	մրցույթ	74117	24082	-	13912	02.03.01	02.03.01	17.04.01	9,62
6	«Լազուր» ՓԲԸ	ք. Երեւան, Արշակունյաց 278	կենցաղային տեխնիկայի նորոգում եւ արտ.	մրցույթ	131075	32748	-	52	02.03.01	02.03.01	27.04.01	1685.6 քմ
7	«Վայքի բեռնաուղեւորատար» ՊՓԲԸ	Վայոց ձորի մարզ, ք. Վայք, Մելիքյան 3	բեռների եւ ուղեւորների փոխադրում	մրցույթ	80399	15867	-	16902	02.03.01	02.03.01	17.04.01	2,445
8	«Արդամ» ՓԲԸ	Տավուշի մարզ, ք. Բերդ	ոռոգման ցանցերի կառուցում	մրցույթ	121493	4630	-	2847	02.03.01	02.03.01	17.04.01	0,78
9	«Ճամբարակի բեռնաուղեւորատար ավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	ք. Ճամբարակ, Թումանյանի փ.	բեռների եւ ուղեւորների փոխադրում	մրցույթ	26810	8578	-	9653,4	02.03.01	02.03.01	20.04.01	1,16
10	«Հրազդանի ուղեւորատար ավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	Կոտայքի մարզ, ք. Հրազդան, Վանատուր թաղ. 1	ուղեւորների փոխադրում	մրցույթ	96425	22322	-	4492,4	02.03.01	02.03.01	20.04.01	3
11	«Անահիտ» ՓԲԸ	ք. Երեւան, Իսահակյան 28	հրատարակչական աշխատանքներ	մրցույթ	21738	12126	-	1296	02.03.01	02.03.01	27.04.01	-
12	«Իմպուլս» ԲԲԸ	Տավուշի մարզ, ք. Դիլիջան, Շահումյան 17ա	կապի սարքավորումների արտ.	մրցույթ	180842	45210	-	762386	29.03.01	29.03.01	04.05.01	5,2
13	«Դիլիջանի արտադրական ջրերի մաքրման կայան» ԲԲԸ	Տավուշի մարզ, ք. Դիլիջան, Շահումյան 17ա	արտադրական կեղտաջրերի մաքրում	մրցույթ	60732	30366	-	չունի	29.03.01	29.03.01	04.05.01	0,33
14	«Դիլիջանի առողջարարական համալիր» ԲԲԸ	Տավուշի մարզ, ք. Դիլիջան, Պարզ լճի փ. 14	կուրս. առողջարարական աշխ.	մրցույթ	18700	4675	-	չունի	29.03.01	29.03.01	04.05.01	2
15	«Նյութատեխնիկական մատակարարման եւ առեւտրաարտադրական» ՊՓԲԸ	Երեւան, Թբիլիսյան խճ. 37	մետաղյա իրերի արտադր., առեւտուր	մրցույթ	88996	22449	-	16503	29.03.01	29.03.01	11.05.01	0,7
16	«Տավուշի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Տավուշի մարզ, ք. Տաշիր Կիրովի փողոց	ուղեւորների եւ բեռների տեղափոխում	մրցույթ	53903	26951	-	2873	29.03.01	29.03.01	11.05.01	3
17	«Իջեւան շինարարական» ՓԲԸ-ի հիմնական միջոցները	Տավուշի մարզ, Ազատամուտ ավան	շինարարություն	մրցույթ	57884	14471	-	չունի	29.03.01	29.03.01	15.05.01	4
18	«Բերդ հյուրանոց» ՊՓԲԸ-ի գույքը	Տավուշի մարզ, ք. Բերդ, Լեւոն Բեկի 1	հյուրանոցային ծառայություն	մրցույթ	31483,8	4900	-	չունի	29.03.01	29.03.01	15.05.01	0,05
19	«Արմավիրի մանկական ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկա» ՊՓԲԸ	Արմավիրի մարզ, ք. Արմավիր, Սայաթ-Նովա 23	ստոմատոլոգիական ծառայություն	մրցույթ	774	194	-	841	29.03.01	29.03.01	22.05.01	չունի
20	«Վաղարշապատի ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկա» ՊՓԲԸ	ք. Էջմիածին, Աթաբեկյան 20ա	ստոմատոլոգիական ծառայություն	մրցույթ	3907	977	-	4001	29.03.01	29.03.01	22.05.01	չունի
21	«Վայոց ձոր» ՓԲԸ	Վայոց ձորի մարզ, ք. Եղեգնաձոր, Միկոյան 16	շինարարություն	մրցույթ	27634	6910	-	32819	29.03.01	29.03.01	25.05.01	116
22	«Այգ» ՓԲԸ	ք. Երեւան, Նուբարաշենի խճուղի 1	տրամվայների նորոգում	մրցույթ	76528	38264	-	3100	29.03.01	29.03.01	25.05.01	4,2
23	«Հ. Հարությունյանի անվ. Բյուրականի մանկական առողջարան» ՊՓԲԸ	Արագածոտնի մարզ, գ. Բյուրական	առողջարանային գործունեություն	մրցույթ	15279	11460	-	12977	29.03.01	29.03.01	29.05.01	5
24	«Անահիտ» հանգստյան տուն» ՊՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Ստեփանավան, Անտառային 1	հասարակական հանգստի կազմակերպում	մրցույթ	66017	32680	-	657	29.03.01	29.03.01	29.05.01	4
	ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԵՆ											
25	«Ապարանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Արագածոտնի մարզ ք. Ապարան, Գայի փ. 1	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	38181	50%-ից ավելի	38181	13279	-	-	-	0,77
26	«Ստեփանավանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Ստեփանավան, Բաղրամյան 145	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	62735	50%-ից ավելի	62735	1644	-	-	-	1,7
27	«Ջերմուկի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Վայոց ձորի մարզ ք. Ջերմուկ	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	62046	25%-ից ավելի	62046	4730	-	-	-	2,4
28	«Արթիկի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Շիրակի մարզ, ք. Արթիկ, Գործարանային 2	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	99288	25%-ից ավելի	99288	3578	-	-	-	3,1
29	«Աղանձուտ» ՊՓԲԸ	Սյունիքի մարզ գյուղ Տաթեւ	էլեկտրոն. սարք. արտադրություն	ԲԱԲ	5654	25%-ից ավելի	5654	179	-	-	-	0,2355
30	«Արեւ» ՓԲԸ	Արագածոտնի մարզ ք. Ապարան, Գայի 20	էլ. սարքերի արտադրություն	ԲԱԲ	39251	25%-ի չափով	39251	23073	-	-	-	3,85
31	«Աբովյանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Կոտայքի մարզ, գ. Մայակովսկի	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	109616	50%-ի չափով	109616	29062	-	-	-	2,8
32	«Երեւանի թ. 3 բեռնատար ավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	ք. Երեւան, Արցախի 34	բեռնափոխադրում	ԲԱԲ	23530	50%-ի չափով	23530	582	-	-	-	1,997
33	«Հայկահույք» ՊՁ, թիվ 11 խանութ ԱՇՕ	ք. Երեւան, Աճառյան փողոց	չի ծավալում	ուղղակի վաճառք	1200	-	-	չունի	-	-	-	0,22

Մասնավորեցման Ծրագիր Հայաստանի Հանրապետությունում

Privatization Project In the Republic of Armenia

Հապավումներ. ԲԱԲ- բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրություն, ԲՈՒԱՏ- բեռնաուղեւորատարավտոտրանսպորտային, ԱՇՕ- անավարտ շինարարության օբյեկտ: Ազատ բաժանորդագրությամբ եւ մրցույթով մասնավորեցմանը մասնակցելու համար խնդրում ենք դիմել ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության աճուրդի կենտրոններ հետեւյալ հասցեներով՝ ք. Երեւան, Սայաթ-Նովա 8, Մաշտոցի 42ա, հեռ.՝ 587983, 560264, 521560:
Լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության մասնավորեցման գլխավոր վարչություն, Երեւան, Կառավարական տուն 2, (հեռ.՝ 56 29 33, 52 37 15, 56 33 42, ինտերնետային էջ. http://www.privatization.am, tender@arminco.com):
Հայտարարության նպատակը գովազդն է, պաշտոնական տեղեկագրերը հրապարակվել են «Հայաստանի Հանրապետություն» եւ «Ժամանակ» օրաթերթերի հատուկ թողարկումներում: Նախարարությունը ողջունում է մասնավորեցման հետ կապված Հայաստանի տնտեսության մեջ ներդրումային յուրաքանչյուր առաջարկ եւ պատրաստ է քննարկել ծրագիրը բոլոր կողմերի հետ:

Web site http://www.privatization.am

Հետեւեք ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության հայտարարություններին

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՀՐԱՎԵՐ

ՀՀ առողջապահության նախարարությունը կազմակերպում է մրցույթ «Հանրապետական մանկական վերականգնողական կենտրոն» ՓԲԸ-ի տնօրենի թափուր տեղի համար:

Պահանջվող որակավորում
- Բարձրագույն բժշկական կրթություն
- Առողջապահության կառավարման ոլորտում առնվազն 5 տարվա աշխատանքային փորձի առկայություն
- «Սոցիալական հիգիենա եւ առողջապահության կազմակերպում» մասնագիտական գործունեության լիցենզիայի առկայություն
- Առողջապահական համակարգի կառուցվածքի եւ բարեփոխումների հիմնական ուղղությունների վերաբերյալ համապատասխան գիտելիքների իմացություն եւ այն հաստատող կրթական փաստաթղթերի առկայություն
- Օտար լեզուների իմացություն

Պահանջվող փաստաթղթեր
- Անձնական թերթիկ
- Դիպլոմի պատճեն
- Աշխատանքային գրքույկի պատճեն
- Երաշխավորագիր-բնութագիր (2), որից մեկը պարտադիր վերադաս մարմնի կողմից
- Բժշկական տեղեկանք

Նշված փաստաթղթերը ներկայացնել ՀՀ առողջապահության նախարարության կրթության եւ կադրերի վարչություն մինչեւ ս/թ ապրիլի 4-ը:

Մրցույթը կկայանա ապրիլի 5-ին:

Հասցեն **Երեւան, Թումանյան 8, ՀՀ առողջապահության նախարարություն, 4-րդ հարկ, 412 սենյակ:**

HUJ

1965 թ. գործող Հայաստանի ուսանողական ջոկատների հանրապետական շտաբը, որը ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կամավորական ծառայության կոմիտեի անդամ է, հրավիրում է որպես կամավորական մասնակցելու արտասահմանում եւ Հայաստանում միջազգային աշխատանքի ճամբարների ամառային ծրագրերին:

Պայմանները՝ *անգլերենի (ֆրանսերեն, գերմաներեն) տիրապետում, կամավորականի անդամավճար եւ ուղեվարձի վճարման հնարավորություն*

Դիմումներն ընդունվում են հետեւյալ հասցեով՝

Կորյունի 19ա, 7-րդ հարկ, հեռ.՝ 52 27 88, 52 27 01

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության իրավաբանների միությունն սկսում է ՀՀ մարզերում բնակչության անապահով խավերին անվճար իրավաբանական օգնության ծրագրի իրականացումը: Ծրագրի շրջանակներում աշխատանքի ընդունման նպատակով հայտարարվում է մրցույթ, որին կարող են մասնակցել արտոնագրված փաստաբանները: Մրցույթի մասնակիցները պետք է ներկայացնեն ինքնակենսագրություն (CV) եւ արտոնագրի պատճենը: Գործերն ընդունվում են մինչեւ ապրիլի 15-ը Բաղրամյան 1, բն. 12 հասցեով, ժամը 10.00-17.00:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 58-15-10:

GREEN CARD

Խորհրդատվություն եւ հարցաթերթիկների նախապատրաստում ամենամյա «GREEN CARD»-ի վիճակախաղ 2003 թ.-ի խաղարկության համար:

Տեղեկատու հեռախոս 27.40.37, ժամ. 10.00-18.00 (բացի կիրակի օրերից), հասցեն՝ Կիեւյան 2

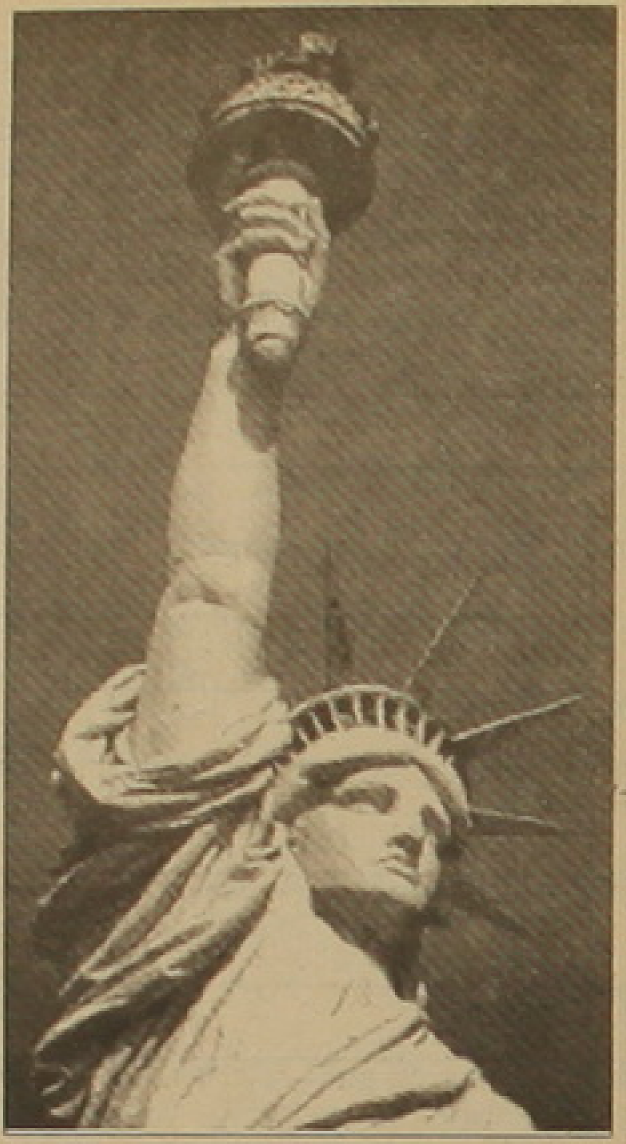

ԱՄՆ դեսպանատանը պահանջվում է վարձով առանձնատուն, որի գտնվելու վայրը կլինի ոչ հեռու, քան 4 կմ հեռու ԱՄՆ դեսպանատնից:

Խնդրում ենք լրացնել սույն ծեւաթերթիկը եւ վերադարձնել ԱՄՆ դեսպանատուն, Բաղրամյան 18 հասցեով:
ATTN: GSO

1. Հասցեն ______
2. Պահանջվող ______ Վարձը ______
3. Վարձակալման ժամանակահատվածը (տարի) ______
4. Ննջարանների թիվը ______ Լոգասենյակների թիվը ______
5. Կա արդյոք ավտոտնակ ______ Բակ/Այգի ______
6. Քանի հարկանի է շենքը ______
7. Երբ կարող եք ազատել շենքը ______
8. Համաձայն եք հանել տնից ողջ կահույքը եւ անձնական իրերը ______
9. Տունը վերջերս է վերանորոգվել կամ վերակառուցվել. ______

Եթե ոչ, համաձայն եք արդյոք կատարել վերանորոգման աշխատանքներ, ԱՄՆ ստանդարտներին համաձայն, վարձակալելու նպատակով ______

10. Հեռախոս ______

AED
Academy for Educational Development

ANNOUNCEMENT

The Academy for Educational Development (AED) on behalf of the USAID Global Training for Development Project invites interested organizations and teams of individuals to submit proposals for the

TRANSLATION OF ACCA (ASSOCIATION OF CHARTERED AND CERTIFIED ACCOUNTANTS) PAPERS 13 & 14

The translation of the ACCA Papers into Russian will be an important contribution to the development of internationally qualified professionals in bookkeeping, accounting, auditing, and financial management in Armenia.

Duration/Dates: The translation will start in April, 2001 and will end by June 20, 2001

Number of papers translated: 2
(ACCA Papers 13 & 14, including the Textbooks and the Revision Series)

Organization or well-organized professional teams of persons wishing to participate in the translation of those papers should meet the following criteria:

1. Have strong academic and work experience in translating high professional level accounting, business, finance and economics related teaching and reference documents;
2. Have professional work or teaching experience in accounting, business, finance or economics; and
3. Successful completion of academic training in accounting ACCA Certificate Training and/or other internationally recognized and certified IAS or GAAP training program.

For copy of the Request For Program Design (RFPD) and more information, please contact: Anahit Yernjakyan at AED/Yerevan at the following address: 54 a Aygedzor Lane, 375019, Yerevan, Armenia
Phone: 27-17-20; 27-70-08; 27-43-98
AT&T/FAX: 151-945
E-mail: aed@arminco.com

Deadline for Receipt of Proposals is April 9, 2001

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ-2001 թ.
Ընդունելության տասնամյակ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը սկսում է 2001-2002 ուսումնական տարվա ընդունելությունը մագիստրոսի կոչում շնորհող հետեւյալ ծրագրերով՝

- Արդյունաբերական ճարտարագիտություն եւ համակարգերի կառավարում
- Ինֆորմացիոն եւ կապի տեխնոլոգիաներ
- Իրավագիտություն
- Համեմատական իրավական ուսմունքներ
- Գործարար ղեկավարում
- Քաղաքագիտություն
- Հասարակական առողջապահություն
- Անգլերենի դասավանդում որպես օտար լեզու

Բարձրագույն կրթությունը եւ անգլերենի լավ իմացությունը պարտադիր են:

Փաստաթղթերի ընդունման վերջին ժամկետն է ապրիլի 17-ը, ժ. 15.00:

Տեղեկությունների համար դիմել՝

Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 40, 19 սենյակ
Հեռ. 51-27-93, 51-27-92

@rminco Global Telecommunications
Ինտերնետ ծառայություններ «ԻՆՏԵՐՆԵՏ» սրճարանում: Խանջյան 50: Հեռ. 575823:

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 29. 03. 2001 Գինը՝ 100 դրամ